

PAŃSTWOWY POWIATOWY INSPEKTOR SANITARNY W NYSIE
ul. Żeromskiego 7/9, 48-304 Nysa

NYSA 2023 rok

Spis treści

I. Wstęp	3
II. Sytuacja epidemiologiczna w zakresie chorób zakaźnych	4
II.1. Zakażenia wirusem SARS-CoV-2 (COVID-19)	4
II.2. Zatrucia i zakażenia pokarmowe	5
II.3. Wirusowe zapalenie wątroby	5
II.4. Choroby wieku dziecięcego	6
II.5. Inne choroby zakaźne	7
II.6. Ogniska epidemiczne	10
III. Stan sanitarny obiektów użyteczności publicznej	12
III.1. Stan sanitarny podmiotów prowadzących działalność leczniczą	12
III.1.1. Szpitale	13
III.1.2. Przychodnie, poradnie i ośrodki zdrowia	14
III.2. Stan sanitarny pozostałych obiektów użyteczności publicznej	15
III.2.1. Obiekty wczasowo-turystyczne, hotele, itp	16
III.2.2. Usługi	17
III.2.3. Kąpieliska, miejsca wykorzystywane do kąpieli, pływalnie	17
IV. Zaopatrzenie ludności w wodę przeznaczoną do spożycia	22
V. Stan sanitarny obiektów żywności, żywienia i przedmiotów użytku	26
VI. Stan sanitarny środowiska pracy	36
VII. Stan sanitarny szkół, innych placówek oświatowo - wychowawczych oraz placówek wypoczynku dzieci i młodzieży	41
VIII. Zapobiegawczy Nadzór Sanitarny	43
IX. Działalność w zakresie oświaty zdrowotnej i promocji zdrowia	44
X. Podsumowanie	45

I. Wstęp

Powiatowa Stacja Sanitarно-Epidemiologiczna w Nysie jest publicznym zakładem opieki zdrowotnej, którego organem założycielskim jest Wojewoda Opolski. Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Nysie prowadził działalność na mocy ustawy z dnia 14 marca 1985 r. o Państwowej Inspekcji Sanitarnej (tekst jednolity Dz. U. z 2023r., poz. 338).

Głównym celem działalności w 2022 r. było doskonalenie nadzoru sprawowanego przez Państwową Inspekcję Sanitarną z wykorzystaniem usług cyfrowych, poprawa stanu sanitarnego powiatu nyskiego, tworzenie warunków sprzyjających zachowaniu zdrowia mieszkańców w szczególności poprzez działalność edukacyjną popularyzującą zasady higieny i zdrowia, zapobieganie chorobom zakaźnym, zawodowym i innym chorobom cywilizacyjnym oraz przeciwdziałanie zagrożeniom stwarzanym przez środki zastępcze i narkotyki.

Swoim działaniem Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Nysie obejmuje mieszkańców powiatu nyskiego w skład którego wchodzi 9 gmin.

Zestawienie liczbowe z prowadzonej działalności kontrolnej w latach 2019-2021:

Lp.	Działalność kontrolna PSSE w Nysie	Lata			
		2019	2020	2021	2022
1	Liczba nadzorowanych obiektów	2398	2421	2272	2489
2	Liczba przeprowadzonych kontroli	2177	17447	26181	1666
3	Liczba wydanych decyzji w I instancji	617	13746	543	494
4	Liczba nałożonych mandatów	51	35	37	29
5	Na kwotę (zł)	14700,00	9200,00	9800,00	7850,00
6	Liczba nałożonych kar pieniężnych	1	28	11	4
7	Na kwotę (zł)	1000,00	104 900,00	15 700,00	1800,00

II. Sytuacja epidemiologiczna w zakresie chorób zakaźnych

Sytuację epidemiologiczną w zakresie wybranych pozostałych chorób zakaźnych przedstawia poniższa tabela:

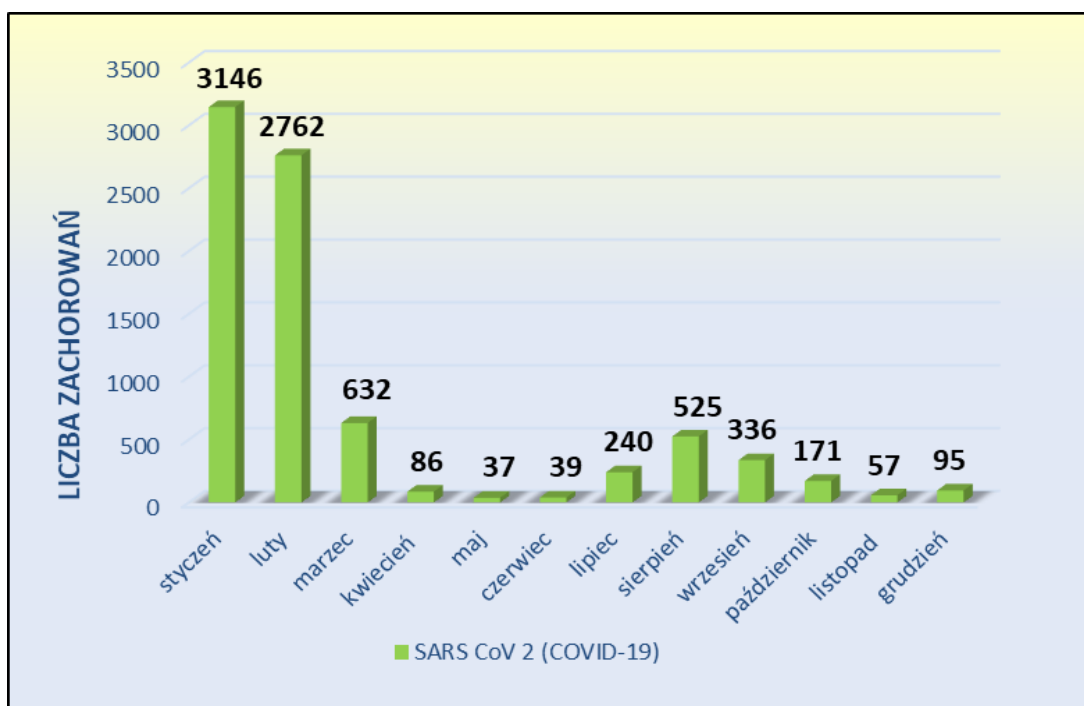
Jednostka chorobowa	Liczba zachorowań w powiecie nyskim		
	2020r.	2021r.	2022r.
Zakażenia SARS-CoV-2 (COVID-19)	5868	9591	8126
Salmonelozy-zatrucia pokarmowe	24	37	19
Biegunka u dzieci do lat 2	25	29	12
Inne bakteryjne zakażenia jelitowe nieokreślone	5	1	0
Wirusowe zakażenia jelitowe wywołane przez rotawirusy	28	13	144
Wirusowe zakażenia jelitowe wywołane przez norowirusy	7	44	31
Płonica	34	7	39
Róża	28	11	10
Ospa wietrzna	164	305	743
Różyczka	-	-	-
WZW typ A	-	-	2
WZW typ B (ostre)	-	-	-
WZW typ B (przewlekłe)	9	1	7
WZW typ C	5	-	3
WZW typ B + C	-	-	-
WZW inne i nieokreślone	-	6	-
Krztusiec	-	-	3
Świnka	3	5	1
Choroba z Lyme (borelioza)	165	173	150
Styczność i narażenie na wściekliznę/potrzeba szczepień/	20	16	24
Grypa i grypopodobne	670	486	731
Choroba wywołana przez <i>Streptococcus pneumoniae</i> inwazyjna (ogółem)	2	0	12

Choroby zakaźne są istotnym problemem zdrowia publicznego, stąd zapobieganie i zwalczanie chorób zakaźnych jest jednym z podstawowych zadań realizowanych przez Państwową Inspekcją Sanitarną.

II.1. Zakażenia wirusem SARS-CoV-2 (COVID-19)

Trwający od 20.03.2020 r. w Polsce stan epidemii spowodowany wirusem SARS-CoV-2 na podstawie rozporządzenia Ministra Zdrowia od dnia 16.05.2022 r. został zastąpiony stanem zagrożenia epidemicznego. Poza zniesieniem szeregu obostrzeń takich jak obowiązkowa izolacja i kwarantanna domowa, obowiązek noszenia maseczek w miejscach publicznych zmniejszono również ilość mobilnych punktów wykonywania testów w kierunku zakażenia wirusem SARS-CoV-2 w tym także możliwość samodzielnego zlecenia testów. Na chwilę obecną w przypadku podejrzenia zachorowania na COVID-19 testy wykonywane są przez lekarzy Podstawowej Opieki Zdrowotnej, w szpitalach lub komercyjnie.

W roku 2022 odnotowano 8126 potwierdzonych zakażeń, w roku 2021 liczba ta wyniosła 9591. Od początku epidemii na terenie powiatu nyskiego zgłoszono 23585 zachorowań. Z powodu zachorowania na COVID-19 w roku 2022 zmarło 90 osób, natomiast od początku epidemii zmarło 460 osób. Poniższy wykres przedstawia dynamikę zakażeń wirusem SARS-CoV-2 na przestrzeni roku 2022.

Wykres nr 1. Dynamika zachorowań na COVID-19 w powiecie nyskim w 2022 roku

Jak wynika z powyższego wykresu sytuacja epidemiologiczna w zakresie zachorowań na COVID-19 w roku 2022 była dynamiczna – większość zachorowań stanowiły przypadki pojedyncze i rodzinne oraz w ogniskach. W związku z zakażeniami wirusem SARS-CoV-2 na terenie powiatu nyskiego, w ramach prowadzenia działalności zapobiegawczej i przeciwepidemicznej przeprowadzono 9072 dochodzeń epidemiologicznych.

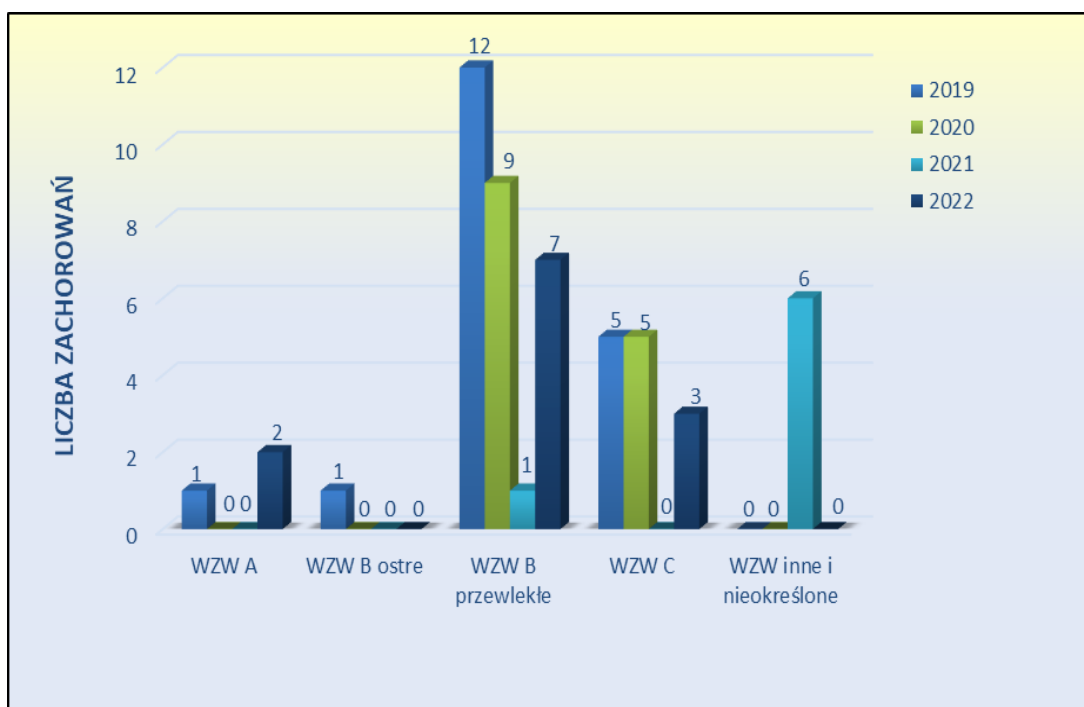
II.2. Zatrucia i zakażenia pokarmowe

Do chorób szerzących się drogą pokarmową należą m. in. zachorowania na salmonelozę, biegunki, zakażenia jelitowe i zatrucia pokarmowe o różnej etiologii, zarówno bakteryjne jak i wirusowe. W 2022 roku liczba zachorowań na salmonelozę i zatrucia pokarmowe w porównaniu do roku 2021 r. spadła (37 zachorowania w 2021 r.; 19 zachorowań w 2022 r).

II.3. Wirusowe zapalenie wątroby

Wirusowe zapalenia wątroby typu B i C należą do chorób szerzących się poprzez krew, wskutek zabiegów związanych z przerwaniem ciągłości tkanek, przetaczaniem preparatów krwiopochodnych, przeszczepianiem narządów, stosowaniem niesterylnej lub źle wysterylizowanego sprzętu do zabiegów medycznych i niemedyceńskich jak tatuaże, przekłuwanie uszu oraz poprzez kontakty seksualne i drogą wertykalną. Wirusowe zapalenie wątroby typu A (inaczej zwane „żółtaczką pokarmową”) to choroba wywołana przez wirus zapalenia wątroby typu A (HAV), który powoduje zmiany zapalne i martwicze w wątrobie. W przeciwieństwie do WZW B i C zakażenie następuje najczęściej na drodze pokarmowej- przez brudne ręce lub skażoną żywność. W 2022 r., w porównaniu do 2021 r. na terenie naszego powiatu liczba zarejestrowanych zachorowań na WZW B przewlekłe, WZW C i WZW A znacznie wzrosła, natomiast nie odnotowano przypadków WZW innych i nieokreślonych. Sytuację obrazuje wykres nr 2 poniżej. Nadal istotne znaczenie w zapobieganiu zakażeniom wirusem HBV mają podejmowane działania profilaktyczne w postaci szczepień ochronnych. Szczepienie przeciwko WZW typu B jest szczepieniem obowiązkowym ujętym w kalendarzu szczepień ponadto zaleca się podanie szczepionki osobom bezpośrednio narażonym na

zakażenie poprzez uszkodzenie ciągłości tkanek, przewlekle chorym o wysokim ryzyku zakażenia, osobom przed zabiegami operacyjnymi, dzieciom i młodzieży nie objętych dotychczas szczepieniami dorosłym zwłaszcza w wieku starszym i nieszczepionym kobietom planującym ciążę. Szczepienie przeciwko WZW typu A jest szczepieniem zalecanym szczególnie osobom wyjeżdżającym do krajów o wysokiej liczbie zachorowań, osobom zatrudnionym przy produkcji żywności, w usługach komunalnych, dzieciom w wieku szkolnym i przedszkolnym, pracownikom medycznym i innym osobom z grup ryzyka. Szczepienia przeciwko WZW typu C nie są dostępne dlatego należy prowadzić taki tryb życia aby unikać sytuacji potencjalnie mogących narazić na zakażenie.

Wykres nr 2. Liczba zachorowań na WZW w latach 2019-2022.

II.4. Choroby wieku dziecięcego

Ospa wietrzna

Ospa wietrzna jest bardzo zakaźną chorobą wieku dziecięcego wywoływaną przez wirusa VZV. Do rozwinięcia infekcji wystarczy niekiedy jednorazowy kontakt z osobą zakażoną. Do końca 2022 roku odnotowano znaczny wzrost zachorowań na ospę wietrzną w porównaniu do roku ubiegłego co przedstawiono na poniższym wykresie nr 3. Najwięcej zachorowań wystąpiło u dzieci w wieku 4 lat- 123 przypadki, natomiast u dzieci w wieku 3, 5 i 6 lat kolejno 101, 118 i 80 zachorowań.

W celu wyeliminowania zachorowań na ospę wietrzną koniecznym jest, aby w pełni uodporniona została większa grupa dzieci. Obecnie zgodnie z obowiązującym Programem Szczepień Ochronnych szczepienia przeciwko ospie wietrznej u dzieci nieodpłatnie prowadzone są w grupach ryzyka, tj. dzieci do ukończenia 12 r.ż. z upośledzeniem odporności o wysokim ryzyku ciężkiego przebiegu choroby, z ostrą białaczką, zakażonych HIV, leczonych chemioterapią oraz w szczególności narażonych na zakażenie ze względu na czasowe lub stałe przebywanie we wspólnych pomieszczeniach, a przede wszystkim dzieci uczęszczających do żłobków, przebywających w domach dziecka, domach opieki długoterminowej. Niestety odsetek zaszczepionych dzieci jest niewielki. Uodpornienie dzieci żłobkowych mogłoby zmniejszyć liczbę zachorowań dzieci w wieku żłobkowym i przedszkolnym.

Wykres nr 3. Zachorowania na ospę w latach 2015-2022

Płonica, różyczka i odra

Szkarlatyna (płonica) to choroba bakteryjna, spowodowana przez zakażenie paciorkowcami. Chorują głównie dzieci, u dorosłych choroba zdarza się sporadycznie. Najczęściej do zakażenia dochodzi w przedszkolach i szkołach. Na płonicę w 2021 roku zachorowało 7 osób, natomiast w roku 2022 - 39 osób. W 2022 roku nie zarejestrowano zachorowań na różyczkę i odrę.

Krztusiec

Zakażenie krztuścem wywołuje pałeczka krztuśca Bordatella pertussis, które szerzy się drogą kropelkową w czasie kaszlu, kichania, mówienia lub przez kontakt bezpośredni z chorym. Działanie chorobotwórcze pałeczek krztuśca opiera się na powstawaniu uszkodzeń aż do zmian martwiczych włącznie, które zlokalizowane są najczęściej w okolicy błony śluzowej oskrzeli, tchawicy i krtani.

W 2022 roku na terenie działania odnotowano 3 przypadki zachorowania na krztusiec, w porównaniu do roku 2020 i 2021 w którym nie notowano zachorowań na krztuśca.

II.5. Inne choroby zakaźne

Grypa

Analizując liczbę zachorowań na grypę i zachorowania grypopodobne, w 2022 roku zanotowano znaczny wzrost zachorowań w porównaniu do roku ubiegłego co obrazuje wykres nr 4 zamieszczony poniżej. W obecnej sytuacji epidemiologicznej zaleca się szczepienie wszystkim osobom, począwszy od 6 miesiąca życia. Zwraca się jednak uwagę, że szczepieniami szczególnie należy objąć grupy pacjentów ze wskazań klinicznych: są to grupy osób z wysokiego ryzyka, szczególnie narażone na wystąpienie powikłań grypy. Ponadto ze wskazań epidemiologicznych do szczepień wyszczególnione są osoby, które mogą przenosić grypę na osoby z grup wysokiego ryzyka oraz osoby zdrowe, mogące stanowić źródło zakażenia dla tych osób.

Wykres nr 4. Liczba zachorowań na grype i zachorowania grypopodobne w latach 2017 - 2022.

Pracownicy Oddziału Epidemiologii od kilku lat prowadzą nadzór epidemiologiczny i wirusologiczny nad grypą w ramach ogólnopolskiego programu SENTINEL, współpracując w tym zakresie z wyznaczonymi placówkami ochrony zdrowia. Jest to zintegrowany system nadzoru epidemiologicznego i wirusologicznego, mający na celu prowadzenie stałego monitoringu w zakresie ilości zachorowań, ustalenia krążących w danym sezonie epidemicznym szczepów wirusa oraz służący ocenie trendów zachorowań. W ramach tego programu, oprócz rejestracji przypadków podejrzeń/zachorowań na grype, pobierany jest od chorych materiał do badań wirusologicznych (wymazy z gardła i nosa), w celu wyizolowania wirusa grypy.

Niestety, profilaktyka grypy w postaci szczepień w dalszym ciągu jest mało popularna, pomimo prowadzonych działań edukacyjnych. W 2022 r. zaszczepiono w powiecie nyskim 2522 osób w porównaniu do lat poprzednich tj., 2021 r. – 2918 osób, 2020 r. – 2279 osób, 2019 r. – 3101 osób i 2018 r. – 3042 osób.

Oprócz grypy, zakażeń wirusem SARS-CoV-2 wiele odnotowano również wiele zakażeń wirusem RSV w sezonie jesienno – zimowym 2022 roku. Wirus ten wywołuje infekcję dróg oddechowych. Ten patogen jest wysoce zakaźny dla osób w każdym wieku, ale szczególnie niebezpieczny dla najmłodszych dzieci (zwłaszcza dla niemowląt poniżej sześciu miesięcy).

Wirus roznosi się drogą kropelkową przez bliski kontakt z osobą zakażoną lub przedmiotami zanieczyszczonymi wydzielinami z dróg oddechowych takiej osoby. Stąd dużo zakażeń wśród dzieci w przedszkolach i szkołach. Objawy choroby trudno odróżnić od symptomów przeziębienia, grypy czy zakażenia koronawirusem. W pierwszej fazie są to zwykle suchy kaszel, katar i gorączka. Szczególnie u dzieci te objawy z czasem mogą się nasilić: kaszel może być mokry, a zalegająca wydzielina może prowadzić do duszności, u najmłodszych także do bezdechów. Cięższe postaci choroby mogą wymagać leczenia szpitalnego. Do rozpoznania wirusa RSV konieczne jest zrobienie testu. Najczęściej testy w kierunku RSV wykonuje się w szpitalach, m.in. na oddziałach pediatrycznych. To z nich pochodzi większość danych na temat skali zachorowań na RSV w Polsce.

W związku z trudnością odróżnienia etiologii zakażeń wirusowych i ich dużą liczbą od 2023 roku wprowadzono stosowanie tzw. testów combo, które po pobraniu wymazu z nosa umożliwiają wykrycie jednocześnie wirusa grypy, koronawirusa i RSV.

W przeciwieństwie do COVID-19 i grypy w Polsce zakażenia wywołane RSV nie podlegają obowiązkowi zgłoszenia do inspekcji sanitarnej, ponieważ nie są one wymienione w załączniku do ustawy z 5 grudnia 2008 roku o zapobieganiu oraz zwalczaniu zakażeń i chorób zakaźnych u ludzi.

Borelioza

W 2022 r. na terenie naszego powiatu zarejestrowano 150 przypadków zachorowań na boreliozę w porównaniu do roku 2021 – 173 zachorowań i roku 2020 – 165 zachorowania.

Borelioza, a właściwie Choroba z Lyme zwana też krętkowicą kleszczową, jest wieloukładową chorobą odzwierzęcą z cechami autoimmunizacji wywoływaną przez krętki z rodzaju *Borrelia*, która przenosi się na człowieka za pośrednictwem zakażonych kleszczy z rodzaju *Ixodes*, dlatego może dawać objawy ze strony różnych narządów i tkanek: skóry, serca, stawów i układu nerwowego. Wczesne objawy choroby obejmują powstanie charakterystycznego rumienia cechującego się obwodowym szerzeniem się i centralnym ustępowaniem. Rumień wędrujący jest najczęstszym objawem wczesnej postaci boreliozy. Wczesne zdiagnozowanie choroby daje szansę na wyleczenie. Rozpoznanie w zaawansowanym stadium pozwala tylko łagodzić objawy postaci przewlekłej.

Choroby inwazyjne

Paciorkowiec to bakteria, która atakuje nasz organizm zwłaszcza wtedy, gdy układ immunologiczny jest osłabiony. Ludzki organizm może zarazić się kilkoma rodzajami paciorkowców. Infekcje, zakażenia, choroby czy powikłania są zależne od gatunku paciorkowca, który nas zaatakował. Drogą rozprzestrzenia się i zakażenia paciorkowcem jest droga kropelkowa. Dlatego też kontakt z osobą zakażoną znacznie zwiększa ryzyko zachorowania. Nierzadko wystarczy kichnięcie lub kasznięcie osoby zakażonej, by paciorkowiec przeniósł się do innego organizmu. Ryzyko zakażenia jest znacznie wyższe u dzieci, seniorów i osób z obniżoną odpornością, w tym przewlekle chorych. W 2022 roku zanotowano zachorowania na chorobę wywołaną przez *Streptococcus pneumoniae* inwazyjną ogółem zarejestrowano 12 zachorowań z czego 4 dotyczyły zapalenia opon mózgowych i/lub mózgu, 5 posocznicy i 6 postaci innej określonej i nieokreślonej oraz na chorobę wywołaną przez *Streptococcus pyogenes* inwazyjną ogółem zarejestrowano 12 przypadków z czego 10 zachorowań określonych jako róża i 2 przypadki postaci innej określonej i nieokreślonej.

Gruźlica

Gruźlica jest chorobą zakaźną wywołaną przez bakterie- prątki gruźlicy z grupy *Mycobacterium tuberculosis complex*. Gruźlica jest chorobą zaraźliwą. Zakażenie zwykle rozprzestrzenia się drogą oddechową. Gruźlica należy do najczęstszych chorób zakaźnych na świecie i stanowi globalne zagrożenie dla zdrowia. Polska należy do krajów o średniej zapadalności na gruźlicę. Chorują głównie dorośli, a liczba zachorowań u dzieci- m.in. dzięki prowadzonym od lat skutecznym szczepieniom- jest znacznie mniejsza.

W 2022 r. zarejestrowano 16 nowych przypadków zachorowania na gruźlicę i jeden zgon wykazany w roku 2022 zachorowania zarejestrowanego w 2021 roku. Swoistą metodą zapobiegania gruźlicy są stosowane od 1921 roku szczepienia BCG (*Bacillus Calmette-Guérin*), obowiązkowe w Polsce, wykonywane zgodnie z Programem Szczepień Ochronnych u noworodków w pierwszych dobach życia. Przepisy o zapobieganiu oraz zwalczaniu zakażeń i chorób zakaźnych u ludzi nakładają na osoby chore obowiązek jej leczenia oraz przewidują obowiązek leczenia szpitalnego osób chorych na gruźlicę w okresie wydalania prątków gruźlicy (prątkowania) lub z uzasadnionym podejrzeniem o prątkowanie. Osoby z bezpośredniego kontaktu z osobą z rozpoznaną gruźlicą obejmowane są nadzorem epidemiologicznym.

II.6. Ogniska epidemiczne

W 2022 roku wystąpiło pięć ognisk zbiorowego zatrucia pokarmowego.

Pierwsze to ognisko rodzinne, w którym zachorowało dwoje dzieci czynnikiem etiologicznym była Salmonella Enteritidis- nie udało się ustalić źródła zakażenia.

Drugie i trzecie ognisko obejmowało dorosłych pacjentów hospitalizowanych w Oddziale Chorób Płuc i Gruźlicy Szpitala MSWiA w Głuchołazach łącznie zachorowało 11 pacjentów, czynnikiem etiologicznym były bakterie Clostridium difficile. Zakażenie przenosiło się z człowieka na człowieka. Czwarte ognisko dotyczyło środowiska domowego, w którym zachorowało 2 dwoje dzieci, zachorowania wywołały pałeczki Salmonella Enteritidis, źródło zakażenia nie zostało ustalone.

Piąte ognisko wystąpiło w Ośrodku Banderoza w Głuchołazach, w którym przebywają uchodźcy z Ukrainy. Przebadano 34 osoby w kierunku bakteriologicznym i wirusologicznym (w tym 23 osoby chore, personel kuchni, osoby zdrowe z kontaktu). Z pobranego materiału nie wyhodowano bakterii chorobotwórczych: Salmonella, Shigella, patogennych Escherichia coli, Yersinia, Campylobacter, Aeromonas, Plesiomonas, Listeria oraz chorobotwórczych wirusów: adenowirusów, rotawirusów, norowirusów. U jednego dziecka wykryto obecność norowirusów pozostałe przebadane osoby miały wyniki ujemne. Wykrycie norowirusów u jednej osoby nie miało wpływu na przebieg zachorowań, gdyż pozostałe przebadane osoby uzyskały wyniki ujemne. Pobrano do badania 21 próbek pokarmowych i 8 wymazów sanitarnych. W próbkach stwierdzono bakterie- gronkowce koagulazododatnie (Staphylococcus aureus) w 1 g produktu, jednak w ilości nie wskazującej aby przyczyną zatrucia pokarmowego były enterotoksyny gronkowcowe.

Odnotowano wiele ognisk zakażeń wirusem SARS-CoV-2 między innymi w Zespole Opieki Zdrowotnej w Nysie, Samodzielnym Publicznym Zakładzie Opieki Zdrowotnej ZOZ w Głuchołazach, Szpitalu MSWiA w Głuchołazach, Opolskim Centrum Rehabilitacji w Korfantowie, klasztorach, domach pomocy społecznej, placówkach oświatowych i zakładach pracy z czego do największych ognisk m.in. należały:

- Dom Pomocy Społecznej w Kopernikach przebadano 136 osób, wyniki dodatnie uzyskano u 52 osób z czego 2 osoby wymagały hospitalizacji.
- Szkoła Podstawowa nr 3 w Nysie przebadano 45 osób, wyniki dodatnie uzyskano u 22 osób łącznie kwarantanną objęto 389 osób.
- Zespół Szkół i Placówek Oświatowych w Nysie przebadano 50 osób, wyniki dodatnie uzyskano u 22 osób, łącznie kwarantanną objęto 247 osób.
- Zespół Opieki Zdrowotnej w Nysie Oddział Wewnętrzny A przebadano 79 osób, wyniki dodatnie uzyskano u 21 osób z czego 11 osób wymagało hospitalizacji, łącznie kwarantanną objęto 4 osoby natomiast 34 nadzorem epidemiologicznym.
- Zespół Szkolno-Przedszkolny w Kałkowie przebadano 23 osoby, wyniki dodatnie uzyskano u 17 osób, łącznie kwarantanną objęto 146 osób.

II.7. Szczepienia

Program szczepień ochronnych (PSO) jest jednym z najważniejszych programów profilaktycznych mających wpływ na stan zdrowia publicznego, szczególnie w odniesieniu do stanu zdrowia dzieci i młodzieży. Jest on systematycznie modyfikowany, zgodnie z aktualną wiedzą medyczną z uwzględnieniem możliwości finansowych budżetu Ministra Zdrowia. Obowiązek poddawania się szczepieniom ma charakter powszechny i podlegają mu osoby przebywające na terenie Rzeczypospolitej Polskiej. Ze względu na trwający od marca 2022 r. konflikt zbrojny na Ukrainie szczepieniami objęto również uchodźców wojennych z Ukrainy.

Szczegółowa analiza wykonania szczepień ochronnych jest przeprowadzana na podstawie danych uzyskanych z rocznego sprawozdania z wykonania szczepień ochronnych, którego wzór i terminy sporządzania określają przepisy o statystyce publicznej (druk MZ-54).

Powiatowa Stacja Sanitarno- Epidemiologiczna w Nysie nadzoruje 35 punktów szczepień w powiecie nyskim. W związku z ogólnopolską akcją dotyczącą kontroli punktów realizujących obowiązkowe szczepienia ochronne w zakresie zachowania ciągłości łańcucha chłodniczego oraz warunków przechowywania preparatów szczepionkowych, skontrolowano 12 punktów szczepień na terenie powiatu nyskiego. Kontrole nie wykazały nieprawidłowości w wyżej wymienionym zakresie. Poza tym wykonano 11 kontroli planowych punktów szczepień w zakresie gospodarki preparatami szczepionkowymi, utrzymania ciągu łańcucha chłodniczego, poprawności terminów wykonania szczepień, prowadzenia dokumentacji dotyczącej szczepień. Ich wyniki również nie budziły zastrzeżeń.

W porównaniu do roku ubiegłego, w roku 2022 procent zaszczepienia zarówno najmłodszych jak i starszych dzieci uległ niewielkiemu zwiększeniu, jednak w dalszym ciągu nie osiągnął poziomu sprzed pandemii. Wpływ na to ma niewątpliwie fakt, że trwająca dwa lata pandemia COVID-19 wygenerowała zaległości w wykonawstwie szczepień (poprzez obciążenie służby zdrowia diagnozowaniem oraz leczeniem przypadków zachorowań na COVID-19, ale również obawa rodziców dzieci objętych obowiązkiem szczepienia przez ewentualnym zakażeniem oraz wystąpieniem powikłań). Na nadrobienie tych zaległości oraz jednoczesne terminowe realizowanie bieżących szczepień potrzeba czasu. Dane dotyczące stanu zaszczepienia w powiecie nyskim zostały zebrane w poniższej tabeli.

**ANALIZA UODPORNIEŃ DZIECI I MŁODZIEŻY W POWIECIE NYSKIM
W ROCZNIKACH PODLEGAJĄCYCH SZCZEPIENIOM WEDŁUG PSO
W LATACH 2019-2022**

Rocznik	Rodzaj szczepienia	2019 rok	2020 rok	2021 rok	2022 rok
3-latki	p/błonicy, tężcowi, krztuścowi,	87,95%	84,05%	81,16%	81,92%
	poliomyelitis	87,95%	84,05%	81,26%	81,92%
	Haemophilus influenzae b	87,95%	83,96%	81,07%	81,71%
	p/WZW typu B	94,86%	96,34%	93,20%	94,40%
	p/odrze, śwince i różyczce	92,81%	92,12%	87,97%	91,28%
6-latki	p/błonicy, tężcowi, krztuścowi	68,40%	53,45%	46,75%	48,56%
	poliomyelitis	68,40%	53,45%	46,75%	48,56%
6-latki od 2019 roku	p/odrze, śwince, różyczce	63,77%	50,05%	42,33%	46,91%
10-latki	p/odrze, śwince, różyczce	74,42%	43,75%	49,19%	71,47%
14-latki	p/błonicy i tężcowi od 2016 r. krztusiec	79,87%	48,93%	55,76%	59,12%
19-latki	p/błonicy i tężcowi	77,51%	51,91%	52,55%	57,05%

Inną ważną przyczyną braków szczepień jest odmowa zaszczepienia dziecka wyrażona przez rodziców lub opiekunów na piśmie, co można wiązać z wpływem bardzo aktywnych w ostatnich latach tzw. „ruchów antyszczepionkowych”.

Każdego roku przybywa nowych przypadków odmawiania realizacji obowiązkowych szczepień ochronnych. Liczba dzieci niezaszczepionych, w związku z odmową szczepień ochronnych na koniec 2022 roku wyniosła 247. Poza obowiązkowymi szczepieniami ochronnymi istotną rolę w profilaktyce chorób zakaźnych odgrywają tzw. szczepienia zalecane, czyli odpłatne. W roku 2022 tymi szczepionkami zaszczepiono 3278 osób, co obrazuje tabela poniżej.

Szczepienie przeciw	Liczba zaszczepionych		
	2020 rok	2021 rok	2022 rok
Grypa sezonowa	2279	2918	2522
Kleszczowe zapalenie mózgu	121	51	65
Wirusowe zapalenie wątroby typ B	278	204	219
Wirusowe zapalenie wątroby typ A	32	2	33
Neisseria meningitidis	114	94	58
Zakażenia wirusem brodawczaka ludzkiego	13	9	35

Celem szczepień jest utrzymanie wysokiego poziomu odporności populacji oraz zmniejszenie zachorowania osób nieuodpornionych. Szczepienia masowe realizowane w odniesieniu do chorób, gdzie człowiek jest jedynym rezerwuarem czynnika etiologicznego, pozwalają nie tylko na poprawę sytuacji epidemiologicznej, ale również na eliminację lub eradykację tych chorób. Jest to szczególnie ważne w obecnej sytuacji konfliktu zbrojnego na Ukrainie. Niski odsetek wyszczepienia osób przybywających z Ukrainy może być przyczyną zawleczenia chorób zakaźnych, które w Polsce od jakiegoś czasu już nie występujących bądź występują nielicznie. Im wyższy odsetek wyszczepienia populacji w Polsce tym większa ochrona przed tymi chorobami.

Szczepionka przeciwko COVID-19 to jeden z kluczowych elementów ograniczenia rozprzestrzeniania się koronawirusa. Szczepionka wyzwała w organizmie człowieka naturalną produkcję przeciwciał. Stymuluje także nasze komórki odpornościowe, tak aby chroniły nas przed zakażeniem. Osoby zaszczepione, w odróżnieniu od osób, które nie nabyły odporności, są w dużym stopniu chronione przed zachorowaniem, a w razie infekcji, przed jej ciężkim przebiegiem i zgonem. Dlatego istotnym jest dalsze propagowanie szczepień w kierunku COVID-19.

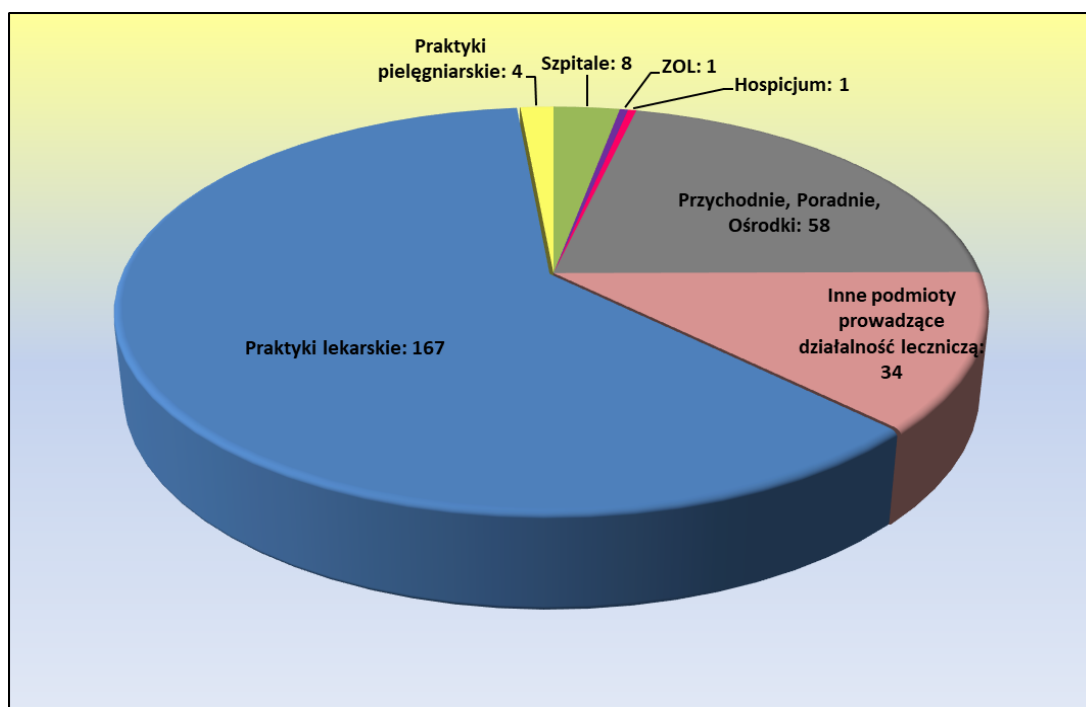
III. Stan sanitarny obiektów użyteczności publicznej

III.1. Stan sanitarny podmiotów prowadzących działalność leczniczą

Pod nadzorem Powiatowej Stacji Sanitarno – Epidemiologicznej w Nysie w 2022 r., znajdowało się 273 podmioty prowadzące działalność leczniczą, w tym: 102 podmioty lecznicze (8 szpitali, 1 zakład opiekuńczo – leczniczy, 1 hospicjum, 58 przychodni, poradni, ośrodków zdrowia, 34 inne podmioty: medyczne laboratoria diagnostyczne, zakłady rehabilitacji leczniczej, itp.) oraz 171 praktyk zawodowych (167: indywidualne, specjalistyczne, grupowe praktyki lekarskie i lekarzy dentystów, 4: indywidualne, specjalistyczne, grupowe praktyki pielęgniarek i położnych), co obrazuje Wykres nr 5 (poniżej).

Skontrolowano ogółem 50 placówek (tj. 18,3%), z czego w 1, tj. w Klinice Europejskie Specjalistyczne Centra Medyczne–Korfantowska Ortopedia i Rehabilitacja „KORT” Sp. z o.o.

przy ul. Kilińskiego 3A w Korfantowie stwierdzono nieprawidłowości w zakresie stanu sanitarno-higienicznego. Pozostałe skontrolowane obiekty pod względem sanitarnym zostały ocenione pozytywnie. Ponadto, w porównaniu do roku 2021, poprawie uległ stan utrzymania czystości pomieszczeń oraz stan sanitarno-techniczny obiektu z grupy przychodni.

Wykres nr 5. Podmioty prowadzące działalność leczniczą na terenie powiatu nyskiego w 2022 r.

W kontrolowanych w 2022 roku obiektach procesy dezynfekcji i sterylizacji prowadzone były prawidłowo. Obiekty zaopatrzone były wystarczająco w sprzęt jednorazowego użycia, materiał opatrunkowy, środki dezynfekcyjne i czystościowe, które przechowywane były prawidłowo. Do dezynfekcji powierzchni, narzędzi medycznych i sprzętu zgodnie z zaleceniem producenta sporządzano i stosowano środki dezynfekcyjne uwzględniając stopień zagrożenia. Sterylizację narzędzi medycznych we wszystkich placówkach stosujących sprzęt i narzędzia wielokrotnego użytku przeprowadzano w sterylizatorach parowych (autoklawach) Prawidłowość procesu sterylizacji we wszystkich kontrolowanych placówkach prowadzona była na bieżąco.

III.1.1. Szpitale

Upoważnieni pracownicy Powiatowej Stacji Sanitarno – Epidemiologicznej w Nysie skontrolowali 3 nadzorowane szpitale, tj.: Klinikę Europejskich Specjalistycznych Centrów Medycznych–Korfantowska Ortopedia i Rehabilitacja „KORT” Sp. z o.o. przy ul. Kilińskiego 3A w Korfantowie, Szpital Polsko-Amerykańskich Klinik Serca Centrum Sercowo – Naczyniowe w Nysie American Heart of Poland S.A. przy ul. Gierczak 17 oraz Szpital Zakładu Opieki Zdrowotnej w Nysie przy ul. Bohaterów Warszawy 34, który na mocy ustawy o Państwowej Inspekcji Sanitarnej został przekazany przez Wojewódzką Stację Sanitarno-Epidemiologiczną w Opolu celem objęcia nadzorem sanitarnym Powiatowej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej w Nysie. Nieprawidłowości stwierdzone zostały w Klinice Europejskich Specjalistycznych Centrów Medycznych–Korfantowska Ortopedia i Rehabilitacja „KORT” Sp. z o.o. przy ul. Kilińskiego 3A w Korfantowie.

Klinika Europejskich Specjalistycznych Centrów Medycznych–Korfantowska Ortopedia i Rehabilitacja „KORT” Sp. z o.o. przy ul. Kilińskiego 3A w Korfantowie – kontrola sanitarna przeprowadzona w 2022 r. wykazała szereg nieprawidłowości, które dotyczyły niewłaściwego stanu sanitarno – technicznego, tj.:

- znaczne zawilgocenie ścian, z odpryskami farby do wysokości około 40 cm od podłogi w korytarzu oraz w następujących pomieszczeniach poziomu -1: pomieszczenia techniczne (4), przepompownia, magazyn bielizny brudnej, szatnia dla pacjentów, szatnia damska i szatnia męska dla personelu z węzłami sanitarnymi, magazyn odpadów komunalnych, pomieszczenie pomocnicze, pomieszczenie do odbioru materiałów sterylnych; znaczne zacieki umiejscowione wzdłuż sufitów w pomieszczeniu mycia i dezynfekcji środków transportu oraz w magazynie odpadów medycznych,
- niespełnienie wymogów dot. centralnej sterylizatorni,
- niewłaściwy sposób (zbyt wysoka temperatura) wstępnego magazynowania odpadów medycznych.

W związku ze stwierdzonymi nieprawidłowościami wydano decyzję nakazową nr 15/22 znak HK.9020.6.6.2022.IW z dnia 30.06.2022 r. (terminy wykonania: pkt. 1 i 2 do dnia 31.12.2022 r., pkt 3 do dnia 30.06.2023 r. oraz pkt 4 do dnia 31.08.2022 r.) oraz decyzję opłatową nr 37/22 znak HK.9020.6.6.2022.IW z dnia 17.10.2022 r. Ponadto, na wniosek strony, wydano decyzję nr 50/22 z dnia 30.12.2022 r. zmieniającą termin wykonania pkt. 1 i 2 do dnia 31.12.2024 r.

Obowiązek nałożony w pkt 4 ww. decyzji nakazowej, dotyczący zapewnienia właściwego sposobu magazynowania odpadów medycznych, zrealizowano w nałożonym terminie, tj. w wydzielonym pomieszczeniu piwnicznym pełniącym dotąd funkcję magazynu odpadów medycznych zainstalowano chłodziarkę do wstępnego magazynowania odpadów. Urządzenie wyposażono w elektroniczny termometr, temperatura sprawdzana jest i odnotowywana w karcie raz dziennie przez 5 dni roboczych w tygodniu. Pomieszczenie wyposażono w umywalkę oraz zlew jednokomorowy z doprowadzoną wodą, dozowniki na mydło w płynie i na środek do dezynfekcji rąk. W sąsiedztwie chłodziarki zainstalowano podajnik na czyste ręczniki jednorazowe oraz pojemnik na zużyte rękawiczki jednorazowe.

Ponadto, ze względu na wydane w latach ubiegłych decyzje administracyjne, Szpitale nr 1 i nr 2 Samodzielnego Publicznego Zakładu Opieki Zdrowotnej ZOZ w Głuchołazach oraz Szpital Specjalistyczny MSWiA Samodzielnego Publicznego Zakładu Opieki Zdrowotnej w Głuchołazach im. Św. Jana Pawła II (na wniosek strony decyzja nakazowa nr 12/21, znak sprawy HK.9020.6.1.2021.IW z dnia 24.06.2021 r. z terminem realizacji do dnia 30.06.2022 r. została przedłużona w zakresie terminu wykonania obowiązków do dnia 31.12.2025 r.), w dalszym ciągu pozostają w złym stanie sanitarno-technicznym.

W zeszłym roku w tej grupie obiektów pobrano do badania 3 próbki wody ciepłej w kierunku oznaczania Legionella sp. Jakość wody ciepłej odpowiadała obowiązującym wymaganiom prawnym.

III.1.2. Przychodnie, poradnie i ośrodki zdrowia

W ewidencji Powiatowej Stacji Sanitarno – Epidemiologicznej w Nysie w 2022 r. znajdowało się 58 obiektów z tej grupy. Skontrolowano 15 placówek, które pod względem sanitarnym zostały ocenione pozytywnie. Ponadto, w 1 placówce nieprawidłowości stwierdzone w trakcie kontroli sanitarnej przeprowadzonej w grudniu 2021 r. zostały usunięte, co zostało potwierdzone w czasie kontroli sprawdzających przeprowadzonych w styczniu i lutym 2022 r., w związku z czym wydano decyzję opłatową z dnia 15.02.2022 r. nr HK.9020.7.4.2021.IW.

III.1.3. Indywidualne praktyki lekarskie, specjalistyczne i grupowe praktyki lekarskie, indywidualne i grupowe praktyki pielęgniarek i położnych

Na terenie powiatu w 2022 roku działało 171 indywidualnych, specjalistycznych i grupowych praktyk lekarskich w tym 4 indywidualne i grupowe praktyki pielęgniarek i położnych. Skontrolowano 28 obiektów. Większość placówek funkcjonujących na terenie powiatu nyskiego w celu poprawy jakości świadczonych usług medycznych systematycznie poprawia stan sanitarno- techniczny obiektów oraz zakupuje nowy sprzęt i aparaturę medyczną. We wszystkich skontrolowanych gabinetach stan sanitarno- techniczny, funkcjonalność oraz wyposażenie w sprzęt był odpowiedni do udzielanych świadczeń.

W skontrolowanych indywidualnych praktykach lekarskich głównie wykorzystywany jest sprzęt jednorazowego użytku, który był przechowywany w prawidłowych warunkach z zachowanym terminem przydatności od użycia. Dezynfekcja narzędzi oraz sprzętu medycznego wielokrotnego użytku i powierzchni prowadzona była prawidłowo. Dobór środków dezynfekcyjnych był odpowiedni do zagrożenia.

W 2022 roku skontrolowano 15 Indywidualnych Praktyk oraz Grupowych i Indywidualnych Specjalistycznych Praktyk Lekarskich oraz 13 Indywidualnych Praktyk oraz Grupowych i Indywidualnych Specjalistycznych Praktyk Lekarzy Dentystów. Nie występowały braki w zaopatrzeniu w mydło w płynie i ręczniki jednorazowe. Dobór środków dezynfekcyjnych był odpowiedni w stosunku do zagrożenia. Stan sanitarno- porządkowy w skontrolowanych gabinetach w 2022 roku nie budził zastrzeżeń.

W przypadku czterech praktyk lekarskich sprzątanie wykonują pracownicy podmiotu w ramach umowy najmu pomieszczeń natomiast w pozostałych placówkach sprzątanie odbywa się we własnym zakresie. Sprzęt do sprzątania przechowywany jest prawidłowo w wydzielonych pomieszczeniach gospodarczych. W 2022 roku w kontrolowanych gabinetach postępowanie z bielizną było prawidłowe. Stosowano bieliznę jednorazowego użytku, wyłącznie mundurki ochronne wielorazowego użytku prane były we własnym zakresie. Wszystkie kontrolowane gabinety mają opracowane procedury postępowania z bielizną, cztery gabinety stomatologiczne zostały wyposażone w nowe urządzenia do sterylizacji narzędzi a do dwóch gabinetów zakupiono nowe urządzenia do sterylizacji końcówek stomatologicznych. W dwóch Indywidualnych Praktykach Lekarskich wykonano gruntowny remont. W skontrolowanych gabinetach nie stwierdzono nieprawidłowości w zakresie dezynfekcji i sterylizacji. Postępowanie z odpadami medycznymi (gromadzenie, przechowywanie) we wszystkich obiektach było prawidłowe. Odpady do czasu ich odbioru przez specjalistyczne firmy przechowywane były w urządzeniach chłodniczych, w wydzielonych pomieszczeniach.

III.2. Stan sanitarny pozostałych obiektów użyteczności publicznej

Pod nadzorem Państwowej Inspekcji Sanitarnej w Nysie znajdowało się 416 obiektów użyteczności publicznej. Powyższa liczba nie obejmuje obiektów służby zdrowia, wodociągów i kąpielisk. W 2022 r. skontrolowano 74 obiekty użyteczności publicznej, tj. 17,79% obiektów ujętych w ewidencji. Ponadto w związku z ogłoszonym w kraju stanem epidemii i nałożonymi na Inspekcję Sanitarną nowymi zadaniami, Odział HK przeprowadził 4 kontrole obiektów użyteczności publicznej w zakresie przestrzegania wymagań przeciwepidemicznych wynikających z obowiązujących rozporządzeń dotyczących ustanowionych określonych ograniczeń, nakazów i zakazów.

Zestawienie wyników przeprowadzonych kontroli pozostałych obiektów użyteczności publicznej nadzorowanych na terenie powiatu nyskiego w latach 2021 – 2022 przedstawiono w poniższej tabeli:

Rodzaj obiektu	Rok	Liczba obiektów wg ewidencji	Liczba skontrolowanych obiektów	% skontrolowanych obiektów	Liczba obiektów ze złym stanem sanitarnym	% obiektów ze złym stanem sanitarnym
Domy pomocy społecznej	2022	4	0	0	0	0
	2021	4	0	0	0	0
Placówki zapewniające całodobową opiekę	2022	3	0	0	0	0
	2021	2	0	0	0	0
Obiekty hotelarskie	2022	52	33	63,46	0	0
	2021	51	30	58,82	0	0
Zakłady fryzjerskie, kosmetyczne, odnowy biologicznej, tatuażu, solaria	2022	182	18	9,89	0	0
	2021	188	8	4,26	0	0
Dworce i stacje kolejowe	2022	2	0	0	0	0
	2021	2	1	50,00	0	0
Zakłady/domy pogrzebowe	2022	6	3	50,00	0	0
	2021	6	0	0	0	0
Cmentarze	2022	88	0	0	0	0
	2021	88	0	0	0	0
Ustępy publiczne	2022	5	1	20,00	0	0
	2021	8	4	50,00	0	0
Zakłady karne	2022	1	1	100,00	0	0
	2021	1	0	0	0	0
Pływalnie	2022	13	12	92,31	0	0
	2021	13	12	92,31	1	7,69
Inne obiekty użyteczności publicznej	2022	60	6	10,00	0	0
	2021	59	2	3,39	0	0

III.2.1. Obiekty czasowo-turystyczne, hotele, itp.

W grupie obiektów świadczących usługi hotelarskie oraz innych obiektów, w których są świadczone usługi hotelarskie wyróżnić należy obiekty tworzące bazą noclegową całoroczną oraz sezonową.

Bazę całoroczną tworzy 41 obiektów, z czego 11 ma nadane kategorie (hotele: Hotel Gorzelanny w Pokrzywej ****, Hotel „Fryderyk” w Nysie***, Hotel „Europejski” w Nysie***, Hotel „Piast” w Nysie***, Hotel CONFERO w Nysie***, Hotel „Carina” w Pokrzywej***, Hotel „Dębowe Wzgórze” w Pokrzywej***, Hotel Aspen w Podlesiu***, Hotel „Redos” w Nysie**, Hotel „Floryda” w Nysie**, Hotelik i Restauracja „Sudety” w Głuchołazach**). Działalność Hotelu „Floryda” w Nysie** w dalszym ciągu pozostaje zawieszona. W zestawieniu z ubiegłym rokiem powstał 1 obiekt, tj. Ośrodek Wypoczynkowo-Szkoleniowy "SANDACZ" w Otmuchowie przy ul. Plażowej 2. Skontrolowano 28 obiektów z tej grupy, przeprowadzono 30 kontroli sanitarnych.

W omawianym okresie odnotowano jedną interwencję dotyczącą niewłaściwych warunków sanitarnych w Kompleksie Turystycznym SUDETY w Głuchołazach przy ul. Powstańców Śl. 23. W trakcie przeprowadzonej kontroli sanitarnej stwierdzono nieprawidłowości w zakresie zgłoszonych uwag, w związku z czym nałożono grzywnę w drodze mandatu karnego oraz wszczęto postępowanie administracyjne i wydano decyzję nakazową nr 39/22 z dnia 27.10.2022 r., znak sprawy: HK.9020.5.53.2022.KB z terminem wykonania do dnia 30.11.2022 r. oraz decyzję finansową nr 42/22 z dnia 21.11.2022 r., znak sprawy: HK.9020.5.53.2022.KB. Decyzja nakazowa została wykonana w wyznaczonym terminie, co potwierdziła kontrola sprawdzająca przeprowadzona w dniu 14.12.2022 r. Stan pozostałych obiektów nie budził zastrzeżeń.

Do bazy sezonowej zaliczono ośrodki campingowe i wypoczynkowe. Stanowi ją 11 obiektów, z czego 2 ma nadane kategorie (Ośrodek Campingowy „Złota Dolina” Sp. z o. o. w Pokrzywnej oraz Ośrodek Campingowy PTTK w Otmuchowie). Skontrolowano 5 obiektów z tej grupy. Obiekty te utrzymane są w odpowiednim stanie sanitarno – porządkowym. Nie odnotowano żadnych interwencji dotyczących niewłaściwych warunków sanitarnych w tej grupie obiektów. Odsetek obiektów posiadających kategoryzację w stosunku do wszystkich obiektów z tej grupy wynosi 25,0%. W obiektach tej grupy w stosunku do roku 2021 stan sanitarno – higieniczny nie uległ znacznej zmianie.

III.2.2. Usługi

Cechą charakterystyczną tej grupy obiektów jest duża ich zmienność w ewidencji – wiele zakładów jest zamykanych, a w ich miejsce otwierane są nowe (w 2022 r. zlikwidowano 22 obiekty z tej grupy, natomiast uruchomiono 16 nowych). W 2022 roku przeprowadzono 18 kontroli sanitarnych obiektów z tej grupy. Ponadto, z uwagi na pandemię oraz związane z nią obostrzenia, początkiem 2022 r. przeprowadzono 4 kontrole w zakresie przestrzegania wymagań przeciwepidemicznych wynikających z obowiązujących rozporządzeń dotyczących ustanowionych ograniczeń, nakazów i zakazów.

Nie prowadzono postępowania administracyjnego. Nie nakładano grzywien w drodze mandatu karnego. W dalszym ciągu prowadzenie bieżącego nadzoru sanitarnego nad obiektami z omawianej grupy obiektów jest utrudnione z uwagi na brak szczegółowych przepisów prawnych.

III.2.3. Kąpieliska, miejsca wykorzystywane do kąpieli, pływalnie

Kąpieliska

W sezonie letnim funkcjonowało jedno kąpielisko – Kąpielisko Jeziora Nyskiego na terenie Ośrodka Wypoczynkowego Akwa Marina w Skorochowie. Sezon kąpielowy trwał od 25 czerwca 2022 r. do 31 sierpnia 2022 r. W omawianym okresie w ramach prowadzonej kontroli urzędowej, pracownicy Powiatowej Stacji Sanitarno – Epidemiologicznej w Nysie przeprowadzili kontrolę sanitarną kąpieliska oraz pobrali do badania próbkę wody (badania w zakresie mikrobiologicznym), natomiast w ramach kontroli wewnętrznej organizator Kąpieliska pobrał do badania 7 próbek wody (badania w zakresie mikrobiologicznym), zgodnie z uzgodnionym z Państwowym Powiatowym Inspektorem Sanitarnym w Nysie harmonogramem pobierania próbek. Na podstawie otrzymany sprawozdań z badań wody oraz ocen wizualnych wody, Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Nysie łącznie wydał 8 bieżących ocen jakości wody w kąpielisku stwierdzających jej przydatność do kąpieli. W bieżącym sezonie kąpielowym nie odnotowano zakwitów sinic w kąpielisku.

Ponadto, w analizowanym okresie, nie zanotowano wystąpienia krótkotrwałych zanieczyszczeń (skażeń mikrobiologicznych) ani sytuacji wyjątkowych będących wydarzeniem lub splotem wydarzeń mających wpływ na jakość wody w kąpielisku.

Działając na podstawie art. 344 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 20 lipca 2017 r. Prawo wodne (tekst jednolity Dz.U. z 2022 r., poz. 2625 z późn. zm.) oraz § 5 ust. 1, § 6 ust. 3 i 4 do rozporządzenia Ministra Zdrowia z dnia 17 stycznia 2019 r. w sprawie nadzoru nad jakością wody w kąpielisku i miejscu okazjonalnie wykorzystywanym do kąpieli (Dz.U. z 2019 r., poz. 255) Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Nysie, po zakończeniu sezonu kąpielowego dokonuje klasyfikacji jakości wody w Kąpielisku Jeziora Nyskiego. W **3 kolejnych sezonach kąpielowych**, tj. w latach: 2020, 2021 oraz 2022 wynikiem tej klasyfikacji była **jakość niedostateczna**.

Mając na uwadze wymagania prawa krajowego, a w szczególności zapisy przytoczonej powyżej ustawy zawarte w art. 346 ust. 5 „Państwowy powiatowy lub państwowy graniczny inspektor sanitarny wprowadza, w drodze decyzji, **stały zakaz kąpieli**, w przypadku gdy jakość wody w kąpielisku została zaklasyfikowana jako **niedostateczna w 5 kolejnych sezonach kąpielowych**”,

niezbędnym jest podjęcie natychmiastowych działań celem **identyfikacji przyczyn pogarszania się** jakości wody nie tylko w Kąpielisku, ale w całym zbiorniku Jeziora Nyskiego, oraz wdrożenie odpowiednich środków zaradczych **na rzecz poprawy jakości wody** w Kąpielisku/zbiorniku Jeziora Nyskiego.

Należy wyraźnie podkreślić, iż **kąpieliska są obszarami chronionymi** na mocy Ramowej Dyrektywy Wodnej (art. 6 i załącznik IV), które powinny osiągać cele środowiskowe w zakresie norm i celów wynikających z przepisów, oraz dla których powinny być podejmowane działania przypisane dla danej jednolitej części wód wykorzystywanej do celów rekreacyjnych, w tym kąpieliskowych. W tym miejscu należy wskazać, iż wykaz kąpielisk zgłaszanych corocznie do Komisji Europejskiej zawiera wszystkie kąpieliska raportowane (również Kąpielisko Jeziora Nyskiego w Skorochowie) od momentu wdrożenia przepisów dyrektywy 2006/7/WE (również zamknięte na dany sezon), które jako obszary chronione na mocy Ramowej Dyrektywy Wodnej funkcjonują w rejestrze obszarów chronionych w prowadzonym Systemie Informatycznym Wód w Europie (WISE).

Miejsca okazjonalnie wykorzystywane do kąpeli

W sezonie letnim 2022 na terenie powiatu nyskiego nie funkcjonowało żadne miejsce okazjonalnie wykorzystywane do kąpeli.

Pływalnie

Kwestię jakości wody na pływalniach reguluje rozporządzenie Ministra Zdrowia z dnia 9 listopada 2015 r. w sprawie wymagań, jakim powinna odpowiadać woda na pływalniach (tekst jednolity Dz.U. z 2022 r., poz. 1230), które szczegółowo precyzuje zarówno obowiązki zarządzającego pływalnią, jak i obowiązki właściwego państwowego inspektora sanitarnego.

Obowiązki zarządzającego pływalnią, który powinien dokonywać oceny spełniania przez wodę na pływalni wymagań na podstawie:

- bieżącej obserwacji wody na pływalni oraz dokumentowania spostrzeżeń i podejmowanych czynności,
- systematycznego i udokumentowanego nadzoru pracy urzędów oraz rejestrowania wyników pomiaru jakości wody na pływalni (pH wody, potencjał redox, stężenie chloru wolnego, temperatura wody, chlor związany),
- systematycznego prowadzenia badań jakości wody w zakresie wymagań mikrobiologicznych i fizykochemicznych (zgodnie z harmonogramem, uzgodnionym z właściwym inspektorem sanitarnym, opartym na wytycznych zawartych w załącznikach do ww. rozporządzenia).

Badaniom na pływalni podlega woda:

- wprowadzana do niecki z systemu cyrkulacji,
- w nieckach basenowych z uwzględnieniem brodzików do zabaw dziecięcych,
- w nieckach basenowych wyposażonych w urządzenia wytwarzające aerozol wodno-powietrzny,
- w nieckach basenowych udostępnianych do nauki pływania dla niemowląt i małych dzieci do lat 3,
- w natryskach, przy czym badanie wykonuje się przynajmniej z 1 na 10 natrysków.

O spełnianiu przez wodę na pływalni wymagań określonych w rozporządzeniu, aktualnych przekroczeniach parametrów, planowanym terminie doprowadzenia jakości wody na pływalni do odpowiednich wymagań i podjętych działań naprawczych, a także o ostatniej ocenie jakości wody dokonanej przez organy Państwowej Inspekcji Sanitarnej **zarządzający pływalnią powinien informować w komunikatach zamieszczanych:**

- na tablicy informacyjnej zlokalizowanej w miejscu widocznym dla osób pływających
- na stronie internetowej obiektu, jeżeli taka strona jest prowadzona przez zarządzającego pływalnią.

Obowiązkiem właściwego państwowego inspektora sanitarnego jest dokonywanie zbiorczej rocznej oceny, czy woda odpowiada wymaganiom, na podstawie analizy:

- parametrów jakości wody na pływalni ocenionych na podstawie wyników badań wody,
- zakresu i częstotliwości wykonywania badań wody przez zarządzającego pływalnią oraz zastosowanych metodyk referencyjnych analiz,
- wyników badań wody na pływalni wykonywanych przez właściwego państwowego inspektora sanitarnego przed wydaniem oceny,
- bieżącej obserwacji jakości wody na pływalni, prowadzonej przez zarządzającego pływalnią.

Cytowane powyżej rozporządzenie wprowadziło **definicję pływalni**, zgodnie z którą *pływalnią jest obiekt kryty lub odkryty, z wodą przepływową, przeznaczony do pływania lub kąpieli, posiadający co najmniej jedną nieckę basenową, z trwałym brzegiem i dnem, wyposażony w urządzenia sanitarne, szatnie i natryski.*

Na terenie powiatu nyskiego funkcjonuje 9 krytych pływalni:

- Kryta pływalnia Agencji Rozwoju Nysy Sp. z o.o. w Nysie,
- Kryta pływalnia w Opolskim Centrum Rehabilitacji Sp. z o.o. w Korfantowie,
- Kryta pływalnia w Ośrodku Wczasowo – Rehabilitacyjnym ZIEMOWIT w Jarnołówku,
- Kryta pływalnia w Ośrodku Wypoczynkowym MAX w Jarnołówku,
- Kryta pływalnia w Hotelu GORZELANNY w Pokrzywnej,
- Kryta pływalnia w Ośrodku CHROBRY w Pokrzywnej,
- Kryta pływalnia w Hotelu DĘBOWE WZGÓRZE w Pokrzywnej,
- Kryta pływalnia DELFINEK przy Szkole Podstawowej nr 1 w Otmuchowie,
- Kryta Pływalnia przy Zespole Szkół Specjalnych w Nysie,

oraz 4 baseny kąpielowe otwarte (sezonowe):

- Basen kąpielowy ZAGINIONE MIASTO ROSENAU w Pokrzywnej,
- Basen kąpielowy w Kompleksie Rekreacyjnym NAD BIAŁKĄ w Głuchołazach,
- Basen kąpielowy w Paczkowie,
- Basen kąpielowy w Nysie przy ul. Ujejskiego.

Pozostałe obiekty, tj.: Basen kąpielowy w Kompleksie Turystycznym „Sudety” w Głuchołazach, Basen kąpielowy Zespołu ds. Obsługi Szkoleń i Wypoczynku „Drogowiec” w Pokrzywnej, Basen kąpielowy w Otmuchowie, Basen kąpielowy na terenie Ośrodka Campingowego „Złota Dolina” w Pokrzywnej, Basen kąpielowy w Ścinawie Małej oraz Basen kąpielowy na terenie Ośrodka Wypoczynkowego OSADA CHMIELAKI w Pokrzywnej, w myśl zapisów rozporządzenia, nie spełniają kryteriów definicji pływalni.

Zgodnie z § 4 rozporządzenia Ministra Zdrowia z dnia 9 listopada 2015 r. w sprawie wymagań, jakim powinna odpowiadać woda na pływalniach (tekst jednolity Dz.U. z 2022 r., poz. 1230), Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Nysie wydał ogółem 12 zbiorczych rocznych ocen jakości wody na pływalniach za 2022 r. Kryta pływalnia w Opolskim Centrum Rehabilitacji Sp. z o.o. w Korfantowie w 2022 r. nie została uruchomiona, w związku z czym oceny jakości wody nie wydano.

Wykres nr 6. Zbiornicze roczne oceny jakości wody na pływalniach wydane przez Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Nysie w 2022 r.

Spośród wydanych zbiorczych ocen jakości wody 10 stwierdzało, że zarządcy pływalni prowadzili ocenę jakości wody w sposób prawidłowy (Kryta pływalnia Agencji Rozwoju Nysy Sp. z o.o. w Nysie, Kryta pływalnia w Ośrodku Wypoczynkowym MAX w Jarnołówku, Kryta pływalnia w Ośrodku Wczasowo – Rehabilitacyjnym ZIEMOWIT w Jarnołówku, Kryta pływalnia DELFINEK przy Szkole Podstawowej nr 1 w Otmuchowie, Kryta Pływalnia przy Zespole Szkół Specjalnych w Nysie, Kryta pływalnia w Hotelu GORZELANNY w Pokrzywnej, Kryta pływalnia w Ośrodku CHROBRY w Pokrzywnej, Basen kąpielowy w Paczkowie, Basen kąpielowy w Kompleksie Rekreacyjnym NAD BIAŁKĄ w Głuchołazach, Basen kąpielowy w Nysie przy ul. Ujejskiego), pozostałe 2 oceny dotyczące jakości wody z Krytej pływalni w Hotelu DĘBOWE WZGÓRZE w Pokrzywnej oraz Basenu kąpielowego ZAGINIONE MIASTO ROSENAU w Pokrzywnej stwierdzały, że zarządcy tych pływalni prowadzili ocenę jakości wody w sposób niewystarczający, w związku z czym należało uznać, że w analizowanym okresie bezpieczeństwo sanitarne osób korzystających z pływalni nie zostało przez zarządcę pływalni zapewnione – Wykres nr 6 powyżej.

W 2022 r. skontrolowano 12 obiektów z tej grupy, z wyjątkiem nieczynnej od 2021 r. Krytej pływalni w Opolskim Centrum Rehabilitacji Sp. z o.o. w Korfantowie.

W 2022 r. nie odnotowano interwencji w tej grupie obiektów. W omawianym okresie uległ poprawie stan sanitarno-techniczny basenu kąpielowego Zaginione Miasto Rosenau w Pokrzywnej - przed jego uruchomieniem na sezon letni wykonano decyzję nakazową nr 22/21 z dnia 26.08.2021 r., znak sprawy: HK.9011.2.25.2021.KB (termin do dnia 31.05.2022 r.), wydaną w 2021 r. w postępowaniu administracyjnym prowadzonym na skutek odnotowanej interwencji. Doprowadzono do należytego stanu technicznego kostkę brukową wokół niecki basenowej – olimpijskiej oraz przy wejściu na basen, zapewniono właściwy stan sanitarno-higieniczny niecki basenowej – olimpijskiej, doprowadzono wodę do natrysków zewnętrznych.

Stan sanitarno – porządkowy pozostałych obiektów tej grupy w porównaniu do poprzedniego roku nie uległ zmianie i nie budził zastrzeżeń. Otoczenie obiektów utrzymane było w dobrym stanie porządkowym.

W 2022 r. Powiatowa Stacja Sanitarno – Epidemiologiczna w Nysie z nadzorowanych pływalni pobrała do badania ogółem 65 próbek bakteriologicznych (w tym 14 w zakresie Legionella sp.) oraz 64 próbki fizykochemiczne. W związku przekroczeniami parametrów prowadzono postępowania administracyjne, w wyniku których wydano następujące decyzje:

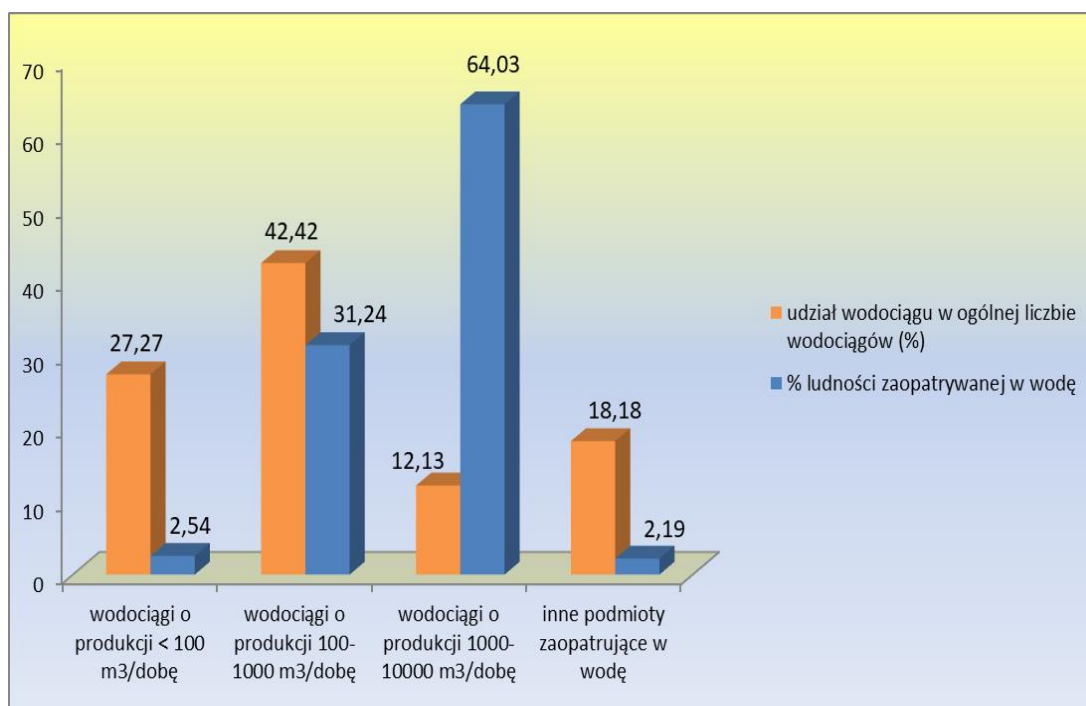
1. Kryta pływalnia „Delfinek” przy Szkole Podstawowej nr 1 w Otmuchowie – decyzja finansowa nr 8/22, znak sprawy: HK.9020.2.8.4.2022.AO z dnia 12.05.2022 r. (mętność, odczyn, chlor wolny, chlor związany),
2. Kryta pływalnia w Ośrodku Chrobry w Pokrzywnej – decyzja finansowa nr 9/22, znak sprawy: HK.9020.2.6.8.2022.AO z dnia 17.05.2022 r. (mętność, odczyn, chlor związany, utlenialność, ogólna liczba mikroorganizmów w 36°C po 48 h inkubacji),
3. Kryta pływalnia w Ośrodku Wypoczynkowym „MAX” w Jarnołtówku – decyzja finansowa nr 10/22 znak sprawy: HK.9020.2.4.4.2022.AO z dnia 17.05.2022 r. (mętność, odczyn, azotany, utlenialność, chlor wolny, chlor związany, trichlorometan (chloroform), potencjał redox),
4. Kryta pływalnia w Nysie przy ul. Piłsudskiego, należąca do Agencji Rozwoju Nysy Sp. z o.o. – decyzja finansowa nr 12/22, znak sprawy: HK.9020.2.1.6.2022.AO z dnia 30.05.2022 r. (potencjał redox, utlenialność, chlor wolny, chlor związany, trichlorometan (chloroform), azotany, ogólna liczba mikroorganizmów w 36°C po 48 h inkubacji, Pseudomonas aeruginosa w 100 ml, Legionella sp. w 100 ml),
5. Kryta pływalnia przy Zespole Placówek Specjalnych w Nysie przy ul. Grodkowskiej – decyzja finansowa nr 13/22, znak sprawy: HK.9020.2.9.9.2022.AO z dnia 30.05.2022 r. (mętność, azotany, potencjał redox, ogólna liczba mikroorganizmów w 36°C po 48 h inkubacji),
6. Kryta pływalnia w Hotelu „Dębowe Wzgórze” w Pokrzywnej – decyzja finansowa nr 17/22, znak sprawy: HK.9020.2.7.7.2022.AO z dnia 06.07.2022 r. (mętność, odczyn, utlenialność, chlor wolny, chlor związany, potencjał redox, ogólna liczba mikroorganizmów w 36°C po 48 h inkubacji, Escherichia coli, Pseudomonas aeruginosa w 100 ml); decyzja finansowa nr 48/22, znak sprawy: HK.9020.2.7.13.2022.KB z dnia 01.12.2022 r. (mętność, odczyn, utlenialność, azotany, chlor wolny, trichlorometan (chloroform), Σ THM),
7. Kryta pływalnia w Ośrodku Wczasowo-Rehabilitacyjnym ZIEMOWIT w Jarnołtówku – decyzja finansowa nr 18/22 znak sprawy: HK.9020.2.3.9.2022.AO z dnia 06.07.2022 r. (mętność, odczyn, chlor związany, potencjał redox),
8. Kryta pływalnia w Hotelu Gorzelanny w Pokrzywnej – decyzja nakazowa nr 22/22 z rygorem natychmiastowej wykonalności, znak sprawy: HK.9020.2.5.20.2022.KB z dnia 04.08.2022 r. (Escherichia coli, Pseudomonas aeruginosa, ogólna liczba mikroorganizmów w 36°C po 48 h inkubacji); decyzja finansowa nr 32/22, znak sprawy: HK.9020.2.5.20.2022.AO z dnia 27.09.2022 r. (mętność, odczyn, chlor wolny, potencjał redox, Escherichia coli, Pseudomonas aeruginosa, ogólna liczba mikroorganizmów w 36°C po 48 h inkubacji),
9. Basen kąpielowy Zaginione Miasto Rosenau w Pokrzywnej – decyzja nakazowa nr 23/22 z rygorem natychmiastowej wykonalności, znak sprawy: HK.9020.2.10.4.2022.KB z dnia 05.08.2022 r. (Escherichia coli, Pseudomonas aeruginosa); decyzja finansowa nr 33/22, znak sprawy: HK.9020.2.10.4.2022.AO z dnia 27.09.2022 r. (mętność, odczyn, chlor wolny, potencjał redox, Escherichia coli, Pseudomonas aeruginosa w 100 ml),
10. Basen kąpielowy w Nysie przy ul. Ujejskiego, należący do Agencji Rozwoju Nysy Sp. z o.o. – decyzja finansowa nr 25/22 znak sprawy: HK.9020.2.11.4.2022.AO z dnia 09.08.2022 r. (mętność, odczyn, chlor wolny, trichlorometan (chloroform), potencjał redox, Escherichia coli, Pseudomonas aeruginosa),

11. Basen kąpielowy w Kompleksie Rekreacyjnym „Nad Białką” w Głuchołazach – decyzja finansowa nr 29/22, znak sprawy: HK.9020.2.13.6.2022.AO z dnia 09.09.2022 r. (odczyn, chlor wolny, chlor związany, trichlorometan (chloroform), potencjał redox),
12. Basen kąpielowy w Paczkowie – decyzja finansowa nr 35/22, znak sprawy: HK.9020.2.12.5.2022.AO z dnia 06.10.2022 r. (mętność, odczyn, chlor wolny, chlor związany, potencjał redox, Pseudomonas aeruginosa, ogólna liczba mikroorganizmów w 36°C po 48 h inkubacji).

Pozostałych obiektów niespełniających kryteriów definicji pływalni w 2022 r. nie skontrolowano.

IV. Zaopatrzenie ludności w wodę przeznaczoną do spożycia

Jednym z zadań Państwowej Inspekcji Sanitarnej jest nadzór nad jakością wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi. Działania te wynikają z art. 4 ustawy z dnia 14 marca 1985 roku o Państwowej Inspekcji Sanitarnej (tekst jednolity Dz.U. z 2023 r., poz. 338) oraz art. 12 ust. 1 ustawy z dnia 7 czerwca 2001 roku o zbiorowym zaopatrzeniu w wodę i zbiorowym odprowadzaniu ścieków (tekst jednolity Dz.U. z 2020 r., poz. 2028 z późn. zm.). Jakość wody przeznaczonej do spożycia powinna odpowiadać wymaganiom określonym w rozporządzeniu Ministra Zdrowia z dnia 07.12.2017 r. w sprawie jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi (Dz.U. z 2017 r., poz. 2294). Zbiorowe zaopatrzenie w wodę i zbiorowe odprowadzanie ścieków jest zadaniem własnym gminy, realizowanym przez przedsiębiorstwa wodociągowo – kanalizacyjne lub gminne jednostki organizacyjne.

Wykres nr 7. Zaopatrzenie ludności w wodę przez wodociągi z podziałem na wielkość produkcji w 2022 r.

W ewidencji Powiatowej Stacji Sanitarnej – Epidemiologicznej w Nysie w 2022 r. znajdowały się ogółem 33 wodociągi – ich podział z uwzględnieniem wielkości produkcji przedstawia powyższy Wykres nr 7. W omawianym okresie likwidacji uległ wodociąg publiczny w Jarnołtówku. Wodociąg został wyłączony z użytku z powodu okresowych braków wody w ujęciu oraz podłączony do sieci wodociągu publicznego w Głuchołazach.

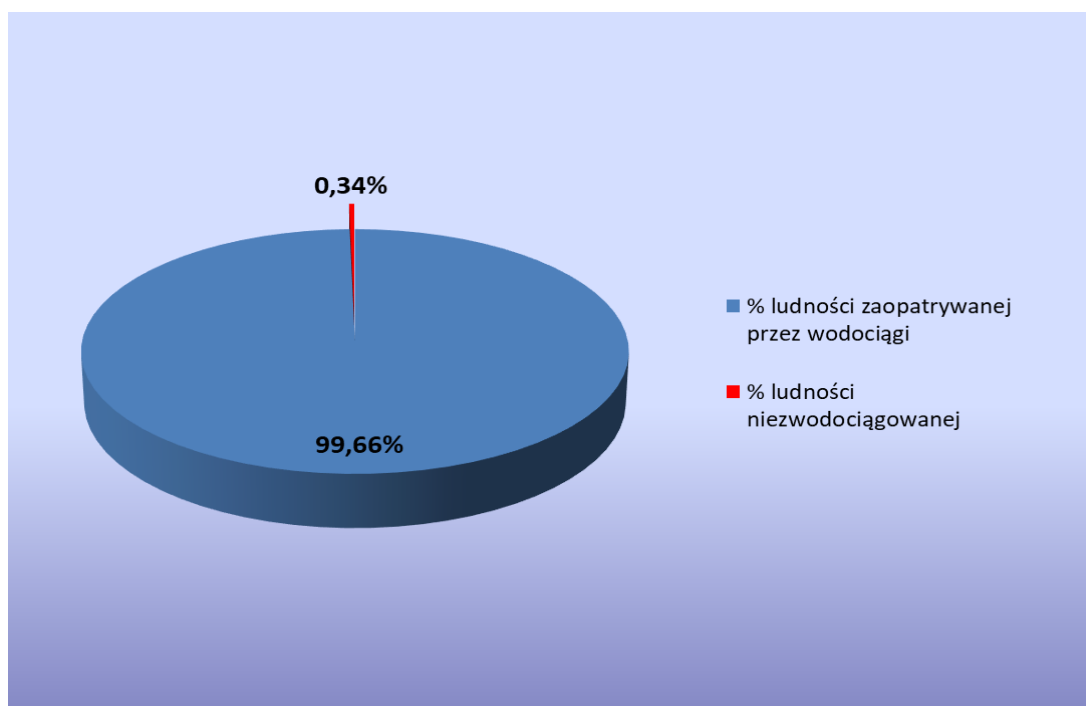

Spśród wodociągów objętych nadzorem sanitarnym, 27 stanowiły wodociągi zbiorowego zaopatrzenia, w tym:

- 9 wodociągów o produkcji poniżej 100 m³/dobę,
- 14 wodociągów o produkcji 100 -1000 m³/dobę,
- 4 wodociągi o produkcji 1000 - 10000 m³/dobę.

Zaopatrzeniem w wodę zajmują się również inne podmioty, jak np. spółdzielnie, szpitale itp. Podmioty te produkują wodę na potrzeby własne, sprzedając ją również podmiotom zewnętrznym oraz odbiorcom indywidualnym. W ewidencji Powiatowej Stacji Sanitarno Epidemiologicznej w Nysie w ubiegłym roku znajdowało się 6 tego typu wodociągów.

Stopień zwodociągowania poszczególnych gmin powiatu nyskiego w 2022 r. (Wykres nr 8 poniżej), nie uległ zmianie i podobnie jak w ubiegłym roku kształtuje się na poziomie 99,66%. Pomimo tak wysokiego wskaźnika poziomu zwodociągowania, w dalszym ciągu mieszkańcy 3 gmin (Głuchołazy, Otmuchów, Kamiennik) nie mają zapewnionej wody przeznaczonej do spożycia pochodzącej z wodociągów publicznych i niewielki odsetek ludności korzysta z wody pochodzącej z ujęć indywidualnych studni przydomowych (ponad 400 osób).

Wykres nr 8. Stopień zwodociągowania powiatu nyskiego w 2022 r.

Miejscowości niezwodociągowane na terenie powiatu nyskiego:

Gmina	Miejscowości niezwodociągowane	Liczba ludności
Kamiennik	Zurzyce	67
Głuchołazy	Podlesie	202
Otmuchów	Starowice	177

W gminie Głuchołazy na 19 miejscowości, niezwodociągowana pozostała 1 miejscowość tj.: Podlesie (około 200 osób), przy czym należy pamiętać, że część tej miejscowości zaopatrywana jest przez wodociąg publiczny w Podlesiu. Gmina nie określiła terminu realizacji poszczególnych zadań.

W gminie Otmuchów na 36 miejscowości, niezwodociągowana pozostaje miejscowość Starowice (174 mieszkańców). Część tej miejscowości zaopatrywana jest przez wodociąg lokalny Rolniczej Spółdzielni Produkcyjnej w Starowicach, natomiast część przez wodociąg publiczny Starowice. W gminie Kamiennik z 14 miejscowości niezwodociągowana pozostaje jedna – Zurzyce.

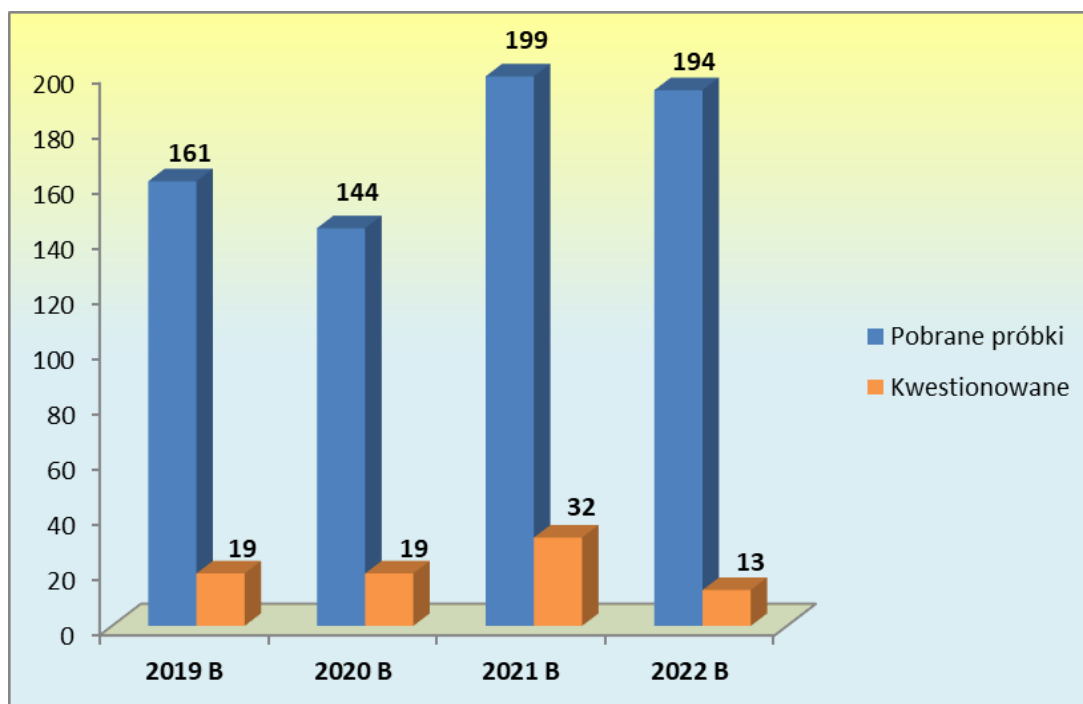
W ramach prowadzonego urzędowego monitoringu jakości wody przeznaczonej do spożycia w 2022 r. pobrano 155 próbek wody do badań parametrów fizykochemicznych i 194 próbki wody do badań mikrobiologicznych. Przeprowadzono 111 kontrole związane z pobraniem próbek wody do badania.

Spośród wszystkich pobranych próbek ogółem zakwestionowano 13 próbek pod względem bakteriologicznym oraz 15 próbek pod względem fizykochemicznym. W przypadku próbek mikrobiologicznych na przestrzeni ostatnich czterech lat odsetek próbek kwestionowanych w stosunku do próbek pobranych kształtował się na następującym poziomie: w 2019 r. – 11,80%, w 2020 r. – 13,19%, w 2021 r. – 16,08%, natomiast w 2022 - 6,7%.

Zanotowano zatem spadek liczby kwestionowanych próbek mikrobiologicznych w stosunku do roku ubiegłego o 9,38% (Wykres nr 9 poniżej).

Występujące okresowe zanieczyszczenia bakteriologiczne wody przeznaczonej do spożycia dotyczyły głównie małych wodociągów produkujących 100m^3 na dobę, a także wodociągów średnich, o produkcji wody od 100 do 1000 m^3 na dobę. Możliwe przyczyny występujących w sieciach wodociągowych skażeń bakteriologicznych to głównie:

- słabo rozwinięta lub brak sieci kanalizacyjnej,
- nieprawidłowości na stacji uzdatniania wody (zbyt niskie dawki środka dezynfekcyjnego, rutynowe działania przy produkcji wody),
- częste awarie sieci wodociągowych (dot. głównie wodociągów starych, niemodernizowanych).

Wykres nr 9. Pobrane oraz kwestionowane próbki wody przeznaczonej do spożycia do badań bakteriologicznych w latach 2019 – 2022.

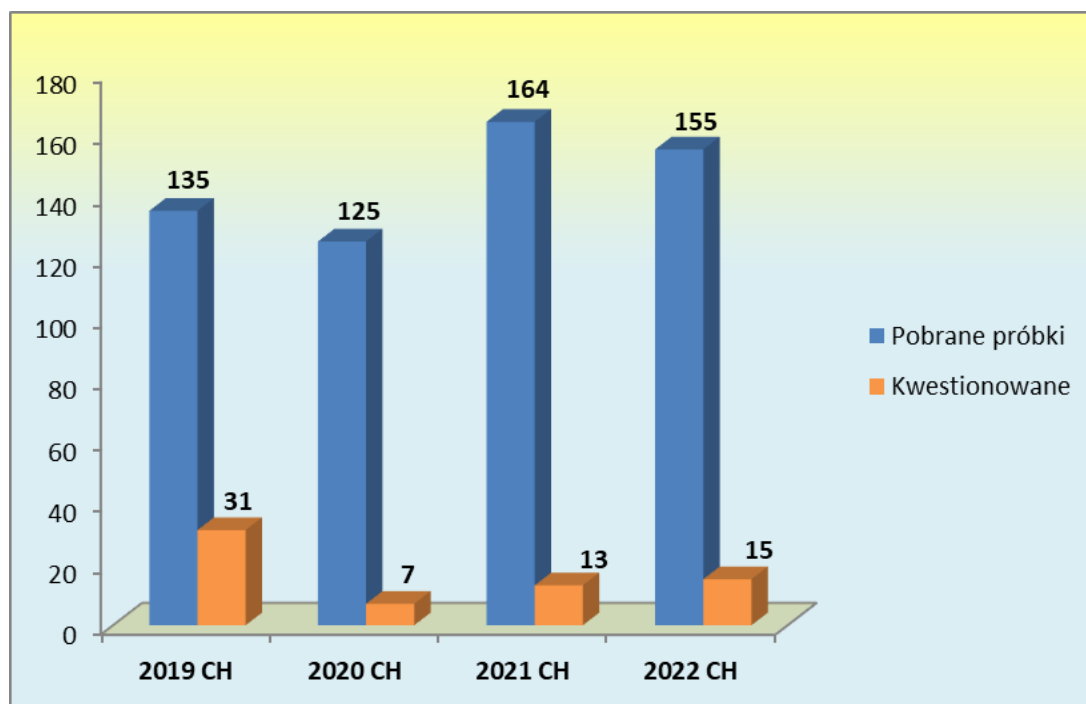
Analizując ilość kwestionowanych próbek fizykochemicznych należy zauważyć, iż odsetek próbek kwestionowanych w stosunku do próbek pobranych w 2021r. uległ niewielkiemu zwiększeniu. Na przestrzeni ostatnich trzech lat kształtował się w następujący sposób: 23% w roku 2019, 5,6%

w 2020r., 7,93% w 2021 r. oraz 9,68% w roku 2022 (Wykres nr 10 poniżej). Zanotowano więc niewielki wzrost liczby kwestionowanych próbek fizykochemicznych w stosunku do roku ubiegłego o 1,75 %. Przyczyną niewłaściwej jakości wody były głównie ponadnormatywna zawartość manganu oraz żelaza.

Liczba kwestionowanych próbek przełożyła się również na liczbę prowadzonych w ubiegłym roku postępowań administracyjnych dotyczących niewłaściwej jakości wody w wodociągach.

W 2022r. ogółem wydano **25 decyzji administracyjnych oraz 3 upomnienia** w tym zakresie (30 decyzji w roku 2021), w tym:

- ✓ Gmina Otmuchów (7 decyzji),
- ✓ Gmina Korfantów (4 decyzje),
- ✓ Gmina Pakosławice (4 decyzje),
- ✓ Gmina Kamiennik (3 decyzje),
- ✓ Gmina Łambinowice (3 decyzje),
- ✓ Gmina Paczków (2 decyzje),
- ✓ Gmina Głuchołazy (2 decyzje).

Wykres nr 10. Pobrane oraz kwestionowane próbki wody przeznaczonej do spożycia do badań fizykochemicznych w latach 2019–2022.

Zgodnie z danymi na koniec 2022 roku, liczba ludności powiatu nyskiego zaopatrywana w wodę dostarczaną przez wodociągi wynosiła 130 573 osoby, z czego 99,92% ludności (130 475 osób) korzystało z wody o dobrej jakości, natomiast 0,08% ludności (98 osób) narażone było na korzystanie z wody o niewłaściwej jakości (jeden wodociąg produkował wodę o przekroczonej zawartości manganu i mętności). Mając na uwadze lata wcześniejsze, jakość wody nie uległa większym zmianom. Na przestrzeni ostatnich trzech lat odsetek ludności korzystającej z wody o odpowiedniej jakości kształtował się następująco: 2019 r. – 100%, 2020 r. – 100%, 2021 r. – 99,76% oraz 2022 r. – 99,92%.

Charakterystyka jakości wody w poszczególnych grupach wodociągów

Wodociągi o produkcji < 100 m³/dobę

W grupie tej znajdowało się 9 wodociągów, co stanowiło 27,27% wszystkich wodociągów znajdujących się pod nadzorem. Zaopatrywały one w wodę 2,54% mieszkańców powiatu nyskiego (tj. 3 317 osób). Skontrolowano 9 wodociągów, z których 1, tj. wodociąg publiczny Janowa, na koniec 2022 r. dostarczał wodę nieodpowiadającą wymaganiom sanitarnym pod względem zawartości manganu.

Wodociągi o produkcji 100 – 1000 m³/dobę

W grupie tej znajdowało się 14 wodociągów, co stanowiło 42,42 % wszystkich wodociągów znajdujących się pod nadzorem. Zaopatrywały one w wodę 31,24 % mieszkańców powiatu nyskiego (tj. 40 790 osób). Skontrolowano 14 wodociągów, z których wszystkie na koniec roku 2022 dostarczały wodę odpowiadającą wymaganiom sanitarnym.

Wodociągi o produkcji 1000 – 10000 m³/dobę

W grupie tej znajdowały się 4 wodociągi, co stanowiło 12,13% wszystkich wodociągów znajdujących się pod nadzorem. Zaopatrywały one w wodę 64,03% mieszkańców powiatu nyskiego (tj. 83 603 osoby). Skontrolowano 4 wodociągi, z których wszystkie na koniec roku 2022 dostarczały wodę odpowiadającą wymaganiom sanitarnym.

Inne podmioty zaopatrujące w wodę do spożycia

W grupie tej znajdowało się 6 wodociągów, co stanowiło 18,18% wszystkich wodociągów znajdujących się pod nadzorem. Zaopatrywały one w wodę 2,19% mieszkańców powiatu nyskiego (tj. 2 863 osoby). Skontrolowano 4 wodociągi, z których wszystkie na koniec roku 2021 dostarczały wodę odpowiadającą wymaganiom sanitarnym.

V. Stan sanitarny obiektów żywności, żywienia i przedmiotów użytku

Podstawowe zadania Oddziału Higieny Żywności, Żywienia i Przedmiotów Użytku w 2022 r.:

- nadzór nad bezpieczeństwem zdrowotnym żywności i żywienia na wszystkich etapach produkcji i obrotu,
- podejmowanie działań w ramach systemu RASSF (system wczesnego powiadamiania o bezpośrednim lub pośrednim niebezpieczeństwie grożącym zdrowiu ludzkiemu pochodzącemu z żywności), w celu właściwego identyfikowania i szacowania zagrożeń ze strony żywności o niewłaściwej jakości zdrowotnej,
- kontrola nadzorowanych obiektów pod względem realizacji systemu kontroli wewnętrznej, w tym prawidłowości stosowania zasad GHP, GMP i systemu HACCP,
- nadzór nad suplementami diety, środkami spożywczymi specjalnego przeznaczenia oraz środkami spożywczymi wzbogacanymi witaminami lub składnikami mineralnymi, w tym pozostającymi w sprzedaży wysyłkowej (przez Internet).

Zakres nadzoru sanitarnego

W roku 2022 na terenie powiatu nyskiego w ewidencji znajdowało się 1443 zakłady żywności, żywienia i przedmiotów użytku. Przeprowadzono 495 kontroli i rekontroli w 410 zakładach, przeprowadzono 265 ocen zakładów wg arkusza. W postępowaniu administracyjnym wydano 71 decyzji w wyniku naruszenia wymagań higienicznych i zdrowotnych oraz nałożono 28 mandatów na kwotę 7.650,00 zł.

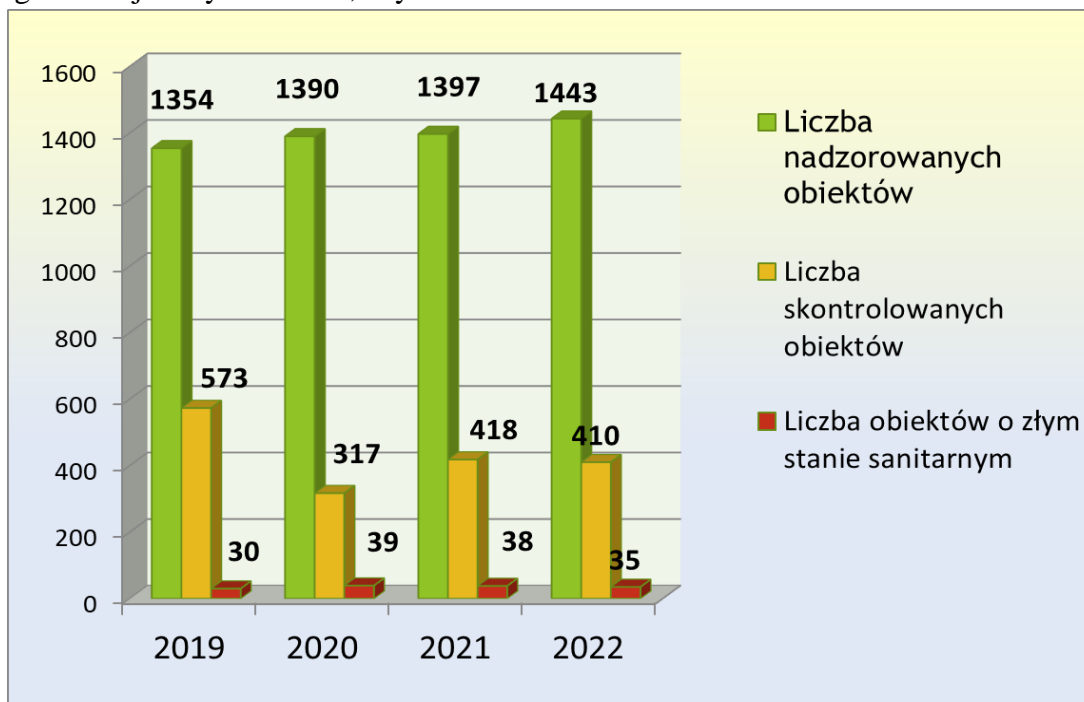
Poniżej przedstawiono zestawienie liczbowe z nadzoru i stanu sanitarnego wg grup obiektów, tj.:

Lp.	Rodzaj obiektu	Liczba obiektów wg rejestru zakładów w ciągu roku	Liczba skontrolowanych obiektów	Liczba przeprowadzonych kontroli i rekontroli	Liczba nałożonych mandatów	Na kwotę (zł)	Liczba wydanych decyzji administracyjnych
1	Zakłady produkcji żywności w tym:	313	50	66	2	800,00	11
1a	producenci pierwotni, rolniczy handel detaliczny, dostawcy bezpośredni	218	5	6	0	0	0
2	Zakłady obrotu żywnością	646	182	222	16	3.550,00	34
3	Zakłady żywienia zbiorowego otwartego w tym:	290	104	119	7	2.300,00	15
3a	zakłady małej gastronomii	142	50	56	2	600,00	4
4	Zakłady żywienia zbiorowego typu zamkniętego	155	68	78	2	500,00	7
5	Zakłady usług cateringowych	3	3	7	1	500,00	4
6	Wytwórnice materiałów i wyrobów przeznaczonych do kontaktu z żywnością	2	0	0	0	0	0
7	Miejsca obrotu materiałami i wyrobami przeznaczonymi do kontaktu z żywnością	34	3	3	0	0	0
OGÓLEM		1443	410	495	28	7.650,00	71

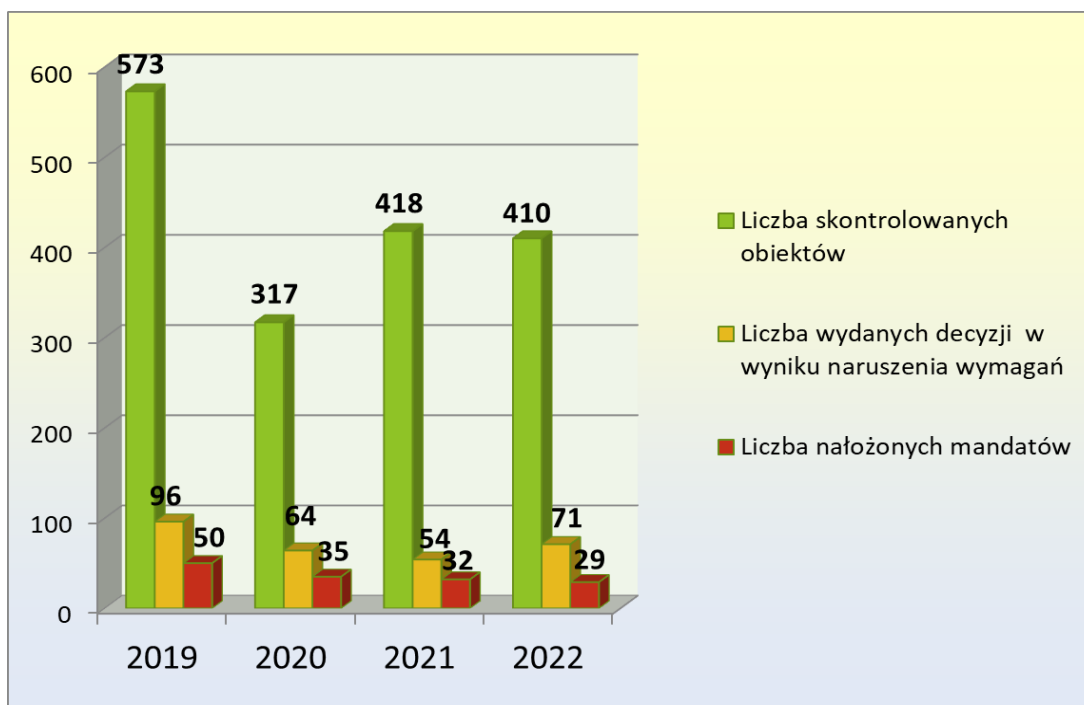
Zestawienie liczbowe z prowadzonej działalności za lata 2020-2022.

Lp.	Wyszczególnienie	powiat nyski		
		2020	2021	2022
1.	Liczba obiektów objętych nadzorem	1390	1397	1443
2.	Liczba skontrolowanych obiektów	317	418	410
3.	Liczba obiektów ocenionych na podstawie arkusza oceny stanu sanitarnego	220	276	265
4.	Liczba obiektów z nieprawidłowościami	30	38	35
5.	Liczba wydanych decyzji w wyniku naruszenia wymagań	64	54	71
6.	Liczba nałożonych mandatów	35	32	28
7.	Na kwotę (zł)	9.200,00	7.950,00	7.650,00
8.	Liczba przeprowadzonych kontroli i rekontroli	377	490	495
9.	Liczba sporządzonych protokołów kontroli sanitarnej	358	472	470
10.	Liczba wydanych decyzji zatwierdzających zakład	84	94	93
11.	Liczba pobranych próbek	177	270	292
12.	Liczba próbek zdyskwalifikowanych	6	1	4

Poniżej przedstawiono liczbowe porównanie działalności kontrolnej i represyjnej w latach 2019-2022 w formie graficznej – Wykres nr 11, Wykres nr 12

Wykres nr 11. Działalność kontrolna w latach 2019-2022.

Wykres nr 12. Działalność represyjna w latach 2019-2022.

Stan sanitarny zakładów żywności, żywienia i przedmiotów użytku

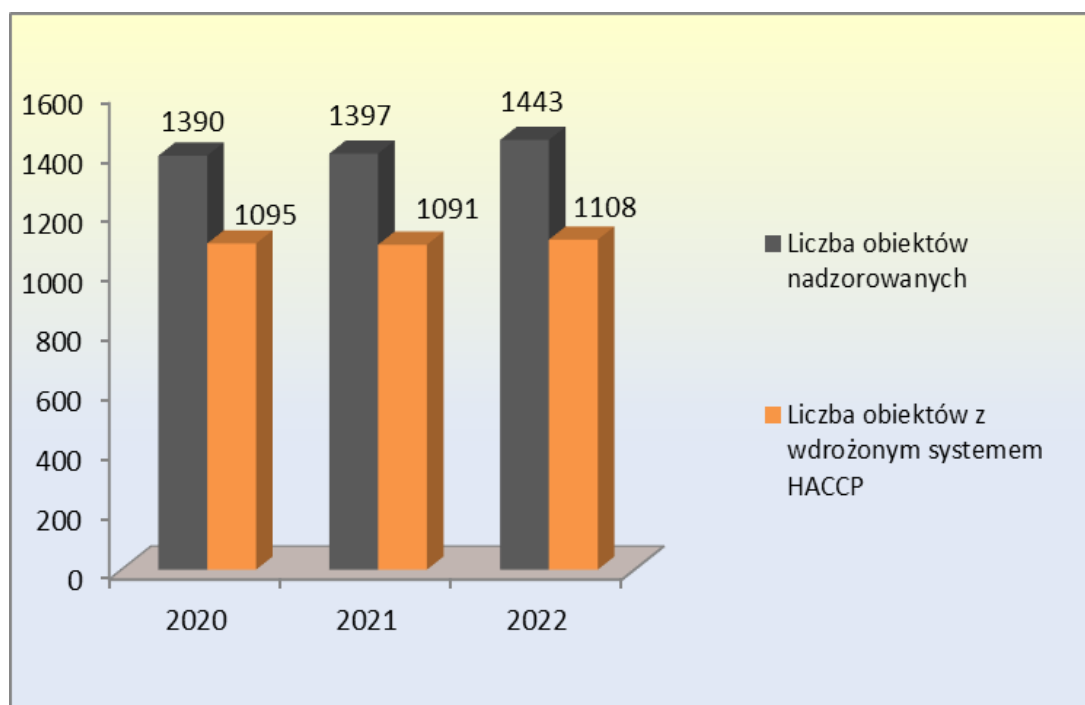
Zgodnie z obowiązującym prawem żywnościowym obowiązek zapewnienia bezpieczeństwa produkowanej i wprowadzanej do obrotu żywności spoczywa na przedsiębiorcach branży spożywczej.

Najczęściej stwierdzane uchybienia w 2022 roku w zakładach:

- nierealizowanie procedur GHP i HACCP,
- wprowadzanie do obrotu środków spożywczych po upływie daty minimalnej trwałości i terminu przydatności do spożycia,
- brak czystości pomieszczeń zakładu, urządzeń, sprzętu i wyposażenia,

- zły stan techniczny ścian, sufitów,
- brak instrukcji GHP/GMP oraz procedur opartych na zasadach dokumentacji systemu HACCP
- brak segregacji w urządzeniach chłodniczych,
- brak orzeczeń lekarskich do celów sanitarno-epidemiologicznych,
- brak dopływu bieżącej ciepłej wody przy punktach poboru wody,
- brak wydzielonej oraz odpowiednio urządzonej przygotowalni wstępnej,
- brak umywalki do mycia rąk w pomieszczeniu kuchni,
- brak wentylacji wyciągowej nad stanowiskiem obróbki termicznej,
- brak monitorowania temperatur w urządzeniu chłodniczym i urządzeniach zamrażalniczych,
- obecność szkodników latających zbożowo-mącznych,
- brak wydzielonej zmywalni naczyń,
- rozszerzenie zakresu działalności o wprowadzenie do produkcji surowców oraz wydawanie potraw w naczyniach trwałych bez uzyskania decyzji zatwierdzenia w tym zakresie,
- zły stan techniczny urządzeń oraz sprzętu,
- niezgodne z przepisami prawa oznakowanie produkowanych wyrobów,
- niewłaściwe przechowywanie naczyń trwałych, naczyń jednorazowego użytku oraz warzyw okopowych,
- brak wydzielonego odpowiednio stanowiska mycia sprzętu produkcyjnego,
- rozpoczęcie działalności bez uzyskania decyzji zatwierdzenia,
- zły stan techniczny naczyń stołowych: talerzy oraz patelni,
- brak drzwi dzielących pomieszczenie kuchni z magazynem.

System HACCP w obiektach żywności i żywienia

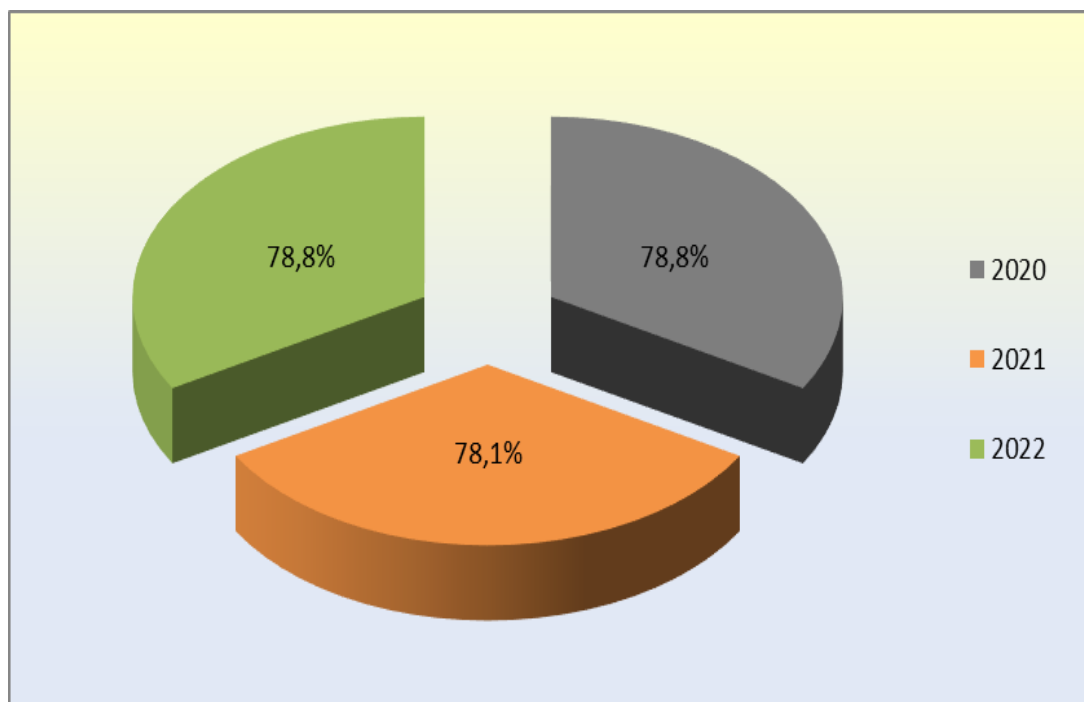

Wykres nr 13 Wdrażanie systemu HACCP w latach 2020-2022 na terenie powiatu nyskiego.

System oparty na zasadach HACCP (Analiza Zagrożeń i Krytyczne Punkty Kontroli) wdrożono w 1108 obiektach na 1443 nadzorowane w 2022 r., co stanowi 78,8% objętych nadzorem obiektów żywności i żywienia, w celu zapewnienia bezpieczeństwa żywności, przy uwzględnieniu wymagań

higieny przy produkcji i dystrybucji żywności oraz współpracy i zaangażowania pracowników branży spożywczej (bez zakładów produkcji pierwotnej, skupów zbóż, innych obiektów obrotu, obiektów obrotu materiałami). Poziom wdrożenia systemu HACCP przedstawia Wykres nr 13 i Wykres nr 14.

Wykres nr 14. Odsetek obiektów z wdrożonym system HACCP w stosunku do obiektów będących pod nadzorem w latach 2020-2022 na terenie powiatu nyskiego.

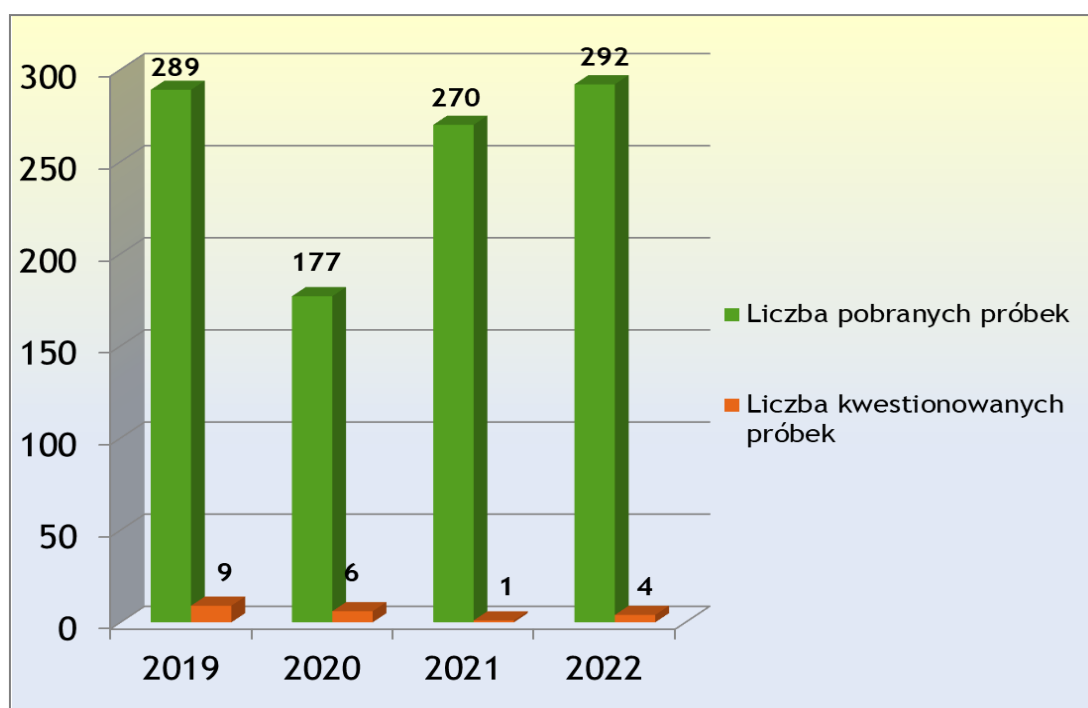
Jakość zdrowotna żywności, materiałów i wyrobów przeznaczonych do kontaktu z żywnością

Nadzór nad jakością zdrowotną żywności oraz materiałów i wyrobów przeznaczonych do kontaktu z żywnością prowadzony jest w ramach urzędowej kontroli organów Państwowej Inspekcji Sanitarnej, próbki do badań pobierane są zgodnie z „Planem pobierania próbek do badania żywności w ramach urzędowej kontroli i monitoringu” na dany rok, w odniesieniu do kierunków i zakresów badań. W 2022 roku z terenu powiatu nyskiego do oceny jakości zdrowotnej w ramach urzędowej kontroli i monitoringu pobrano ogółem 292 próbki, tj.: 249 próbek środków spożywczych, 29 próbek w związku z podejrzeniem wystąpienia ogniska zachorowania (w tym 20 próbek pokarmowych, 1 próbkę jaj kurzych oraz 8 próbek wymazów sanitarnych), 3 tłuszczów smażalniczych w kierunku badania tłuszczów stosowanych do smażenia (zawartość substancji zanieczyszczających (OleoTest® metoda kolorymetryczna), 5 próbek materiałów i wyrobów przeznaczonych do kontaktu z żywnością, 6 próbek substancji dodatkowych do żywności. W 2022 roku dokonano oceny znakowania w 137 próbek żywności pobranych w ramach urzędowej kontroli oraz w 11 próbkach żywności pobranych w ramach urzędowej kontroli i monitoringu obejmujących środki spożywcze specjalnego przeznaczenia, suplementy diety i żywność wzbogacaną. Zakwestionowano 4 próbki żywności, tj.:

- 3 próbki produktu pn.: *Polędwiczki z fileta z kurczaka. Świeże. Klasa A. Kraina Mięsa* - wyrób wyprodukowany przez Zakłady Drobiarskie Farmio Sp. z o.o. Golina ul. Leśna 1, 63-200 Jarocin, weterynaryjny numer identyfikacyjny PL 30063901 WE, oznakowanego: Należy spożyć do: 11.04.2022, Numer partii: 80810GD74, masa netto: 400 g w Sklepie Biedronka Nr 2587, 48-300 Nysa ul. Kadłubka 5, Jeronimo Martins Polska S.A, z powodu wykrycia w 3 z 5 pobranych i zbadanych próbek obecności pałeczek *Salmonella* z grupy C w 25 g, sprawozdanie z badań LBZ.9052.7.2022.WB/1051-1055 z dnia 12.04.2022 r., co narusza wymagania zdrowotne dotyczące bezpieczeństwa żywności wprowadzanej do obrotu i przeznaczonej do spożycia przez ludzi. W związku z powyższym o wynikach badań powiadomiono pismem znak HŻ.9020.2.73.2022.MP z dnia 13.04.2022 r. powiadomiono właściwego Powiatowego Lekarza Weterynarii w Jarocinie, na terenie którego znajduje się zakład produkcyjny celem podjęcia

działań zgodnie z kompetencjami. Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Nysie w związku z kwestionowanym wynikiem badania wydał na producenta ww. produktu 1 decyzję opłatową za czynności pobrania próbek i wykonanie badań laboratoryjnych do oceny spełnienia przez środki spożywcze wymagań zdrowotnych oraz przesłał formularz zgłoszeniowy w systemie RASFF,

- 1 próbkę produktu pn.: *Sznyceł z fileta z piersi kurczaka, świeży, kl. A Morliny*, wyprodukowanego przez Animex Kutno Sp. z o.o. Oddział K2 w Kutnie, ul. Południowa 4, 99-300 Kutno, weterynaryjny numer identyfikacyjny: PL 10024001 WE, otok owalny, oznakowany Należy spożyć do: 13.06.2022/ Numer partii produkcyjnej: 2272005963, z powodu wykrycia obecności *Campylobacter* spp. w 10 g (wyzolowany szczep zidentyfikowano jako *Campylobacter jejuni*) - Sprawozdanie nr 135/22/MZ/N/0683 z dnia 15.06.2022 r. W związku z powyższym o wynikach badań powiadomiono pismem z dnia 23.06.2022 r. znak HŻ.9020.2.135.2022.MP powiadomiono właściwego Powiatowego Lekarza Weterynarii w Kutnie, na terenie którego znajduje się zakład produkcyjny celem podjęcia działań zgodnie z kompetencjami. (Wykres nr 15).

Wykres nr 15. Pobrane oraz kwestionowane próbki żywności, materiałów i wyrobów przeznaczonych do kontaktu z żywnością w latach 2019–2022.

W 2022 roku z obrotu pobrano do badań laboratoryjnych łącznie 5 próbek wyrobów przeznaczonych do kontaktu z żywnością, tj.:

- 3 próbki z importu z czego: 2 próbki w ramach urzędowej kontroli (1 wyrób kuchenny z poliamidu-nylonu – *Cedzak FACKELMANN® nylon*, w kierunku migracji pierwszorzędowych amin aromatycznych (PAAs), 1 wyrób z melaminy - *Miska wiosna melamina 25 cm*, w kierunku migracji formaldehydu) oraz 1 próbkę w ramach minitoringu, tj.: wyrób szklany - *Kieliszek do wina Clarita poj. 440 ml*, w kierunku migracji specyficznej ołowiu i kadmu,
- 2 próbki krajowe w ramach urzędowej kontroli, tj.: 1 wyrób z tworzywa sztucznego - *Pojemnik hermetyczny Airtight container*, w kierunku migracji globalnej (płyn modelowy 3% kwas octowy) i 1 wyrób z tworzywa sztucznego - *Pojemnik plastikowy Quadro*, w kierunku oceny organoleptycznej.

Próbek nie kwestionowano.

Informacje o żywności i wyrobach przeznaczonych do kontaktu z żywnością, które nie spełniają wymagań przepisów prawnych i stanowią równocześnie potencjalne zagrożenie dla zdrowia lub życia konsumentów są przesyłane w ramach Systemu Wczesnego Ostrzegania o Niebezpiecznej Żywności i Paszach – RASFF obejmującego państwa członkowskie Unii Europejskiej w zakresie wczesnego powiadamiania o bezpośrednim lub pośrednim niebezpieczeństwie grożącym zdrowiu ludzkiemu pochodzącemu z żywności lub pokarmu. Celem systemu RASFF jest szybkie reagowanie dot. ograniczenia wprowadzania na rynek lub wycofania z rynku żywności i produktów ze względu na ochronę zdrowia ludzi.

W roku 2022 w ramach funkcjonowania systemu RASFF otrzymano 51 powiadomień o niebezpiecznych produktach żywnościowych i paszach, w związku z którymi przeprowadzono 91 postępowań wyjaśniających dot. monitorowania wycofywania z obrotu:

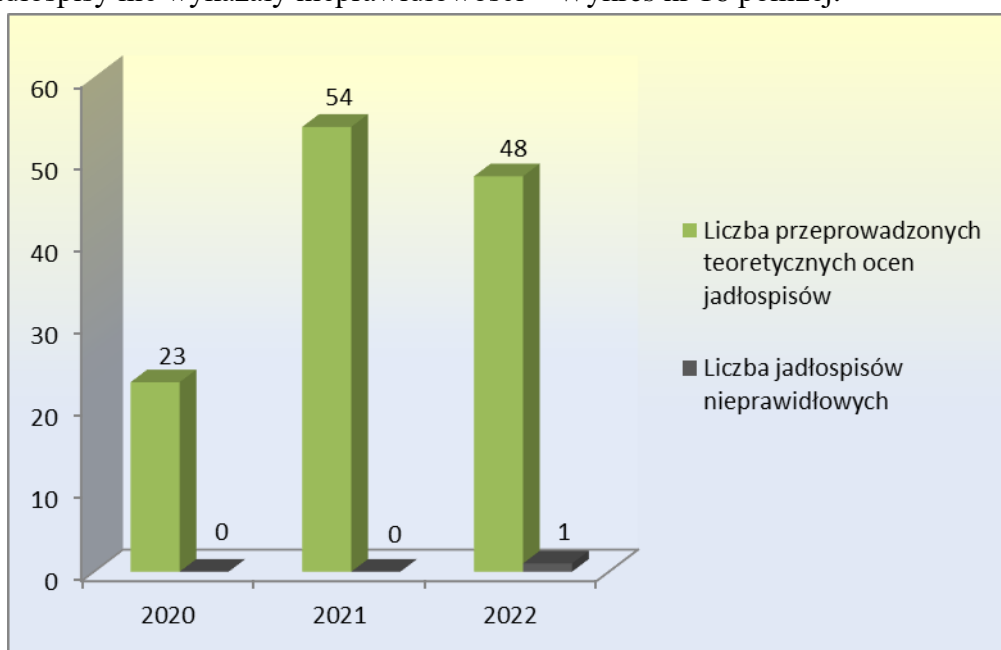
- produktów spożywczych, tj.: Batony marki Vitarella, BA! i YEMGO Bakalland, „Apteo Herbatka dla odchudzających się, Creasteron 2580g + 60 kaps Cherry, Creasteron 1204g + 28 kaps Tropical, Creasteron 1204g + 28 kaps Orange, Cukinia pochodząca z Turcji, ALMOND BUTTER pasta Migdałowa Planta, 180 g, produkty marki Kinder wyprodukowanych przez zakład Ferrero w Belgii (Kinder Schoko Bons 125 g, Kinder Mini Eggs 100 g, Kinder Maxi Mix 133 g, Cukierki Kinder Schoko Bons 200 g, Jajko Kinder Niespodzianka Maxi 100 g, Zestaw Kinder Maxi Mix z Pluszakiem 133 g,), Mieszanka prażonych orzechów 100 g Bösh Boden Spies Import GmbH, Kebab mielony (mrożony), Seler korzeń - kraj pochodzenia Polska, Naturalny Młody Jęczmień PLUS FIBREGUMTM, marki Aliness health'n'beauty - proszek, 250 g „Orion Lentilky czekoladowe drażetki 130 g”, Marchew luz, Herbalife Protein bar Vanilla-almond, Magyar Makaron Adeli 2-jaj. 250 g Magyar Makaron Adeli 2-jaj. Mix 400 g, Magyar Makaron Adeli 2-jaj. 300 g „Żuravit 36 kaps”, „Żuravit 60 kaps+40 kaps”, Bakalland Rodzynki sułtańskie 200 g, Hortex marchewka Mini 450 g, Mix z burakiem 570 g, „Ser kozi pleśniowy Sainte Maure 200 g”, „ciastka Unicorn wheels, 220 g, marki Aldiva, Popcorn 190 g, „Buraczki wiórki 420 g”, Szprot wędzony, Cytryny Enterdonato, Humana Herbatka owocowa z ekstraktem z owoców po 8 miesiącu 200g, Pieczywo chrupkie żytnie ekstrudowane Vit Morning, Pieczywo chrupkie żytnio-razowe z dodatkiem mąki pszennej graham, ekstrudowane Vit Morning, Herbatniki Petit Beurre, 400g; Schab po Grecku” Indyk luz, Suplementy diety pn.: Machine Man Burner 120 kaps., „Aliness L-treonian magnezu Brain Booster 75 mg, 7Nutrition MMASTER - 450 g Raspberry,
- wyrobów przeznaczonych do kontaktu z żywnością: szklanek utrzymujących temperaturę marki Home Creation oraz marki Crofton Chef's Collection, pochodzących z Niemiec, Szczypce uniwersalne 23 cm Ambition - Talerz ceramiczny okrągły 19 cm, dekorowany w dwie żyrafy– Ambition Junior, Szklanka „Jungle Summer” 250 ml, Talerz z melaminy, kolor niebieski” Szczypce do steku, 29 cm, Szczypce wielofunkcyjne Fackelmann, Zestaw szklanek świątecznych, 2 szt.”

Ocena sposobu żywienia

Sposób odżywiania i żywienie jest ważnym elementem prawidłowego rozwoju oraz utrzymywania podstawowych funkcji organizmu i zdrowia, szczególnie dla określonych środowisk (dzieci w szkołach i przedszkolach, itp.). W 2022 r. dokonano 48 teoretycznych ocen jadłospisów w 44 zakładach żywienia zbiorowego – zamkniętego, w których prowadzono wyżywienie, co przedstawia poniższa tabela.

Lp.	Rodzaj obiektów	Liczba obiektów objętych badaniami	Liczba ocenionych jadłospisów	Liczba jadłospisów nieprawidłowych
1.	stołówki w domach wczasowych	5	5	0
2.	bloki żywienia w szpitalach	3	3	0
3.	bloki żywienia w domach opieki społecznej	1	1	0
4.	stołówki w żłobkach i domach małego dziecka	4	4	0
5.	stołówki szkolne	12	12	0
6.	stołówki na koloniach, półkoloniach, obozach i zimowiskach	2	6	0
7.	stołówki w przedszkolach	12	12	1
8.	stołówki w domach dziecka i młodzieży	2	2	0
9.	stołówki w zakładach specjalnych i wychowawczych	3	3	0
Ogółem		44	48	1

Ocenione jadłospisy nie wykazały nieprawidłowości – Wykres nr 16 poniżej.

Wykres nr 16. Ocena sposobu żywienia w zakładach zamkniętych żywienia zbiorowego w latach 2020 – 2022.

Ponadto w ramach nadzoru nad jednostkami systemu oświaty prowadzone są kontrole w sklepikach szkolnych oraz stołówkach szkolnych i przedszkolnych w zakresie spełniania wymagań przepisów Rozporządzenia Ministra Zdrowia z dnia 26.07.2016 r. w sprawie grup środków spożywczych przeznaczonych do sprzedaży dzieciom i młodzieży w jednostkach oświaty oraz wymagań jakie muszą spełniać środki spożywcze stosowane w ramach żywienia zbiorowego dzieci i młodzieży w tych jednostkach (Dz. U. z 2016 r., poz. 1154). Wyniki kontroli przeprowadzonych przez organy Państwowej Inspekcji Sanitarnej w nadzorowanych jednostkach systemu oświaty w 2022 roku przedstawia poniższa tabela.

Lp.	Typ obiektów	Liczba obiektów		Liczba przeprowadzonych kontroli		Liczba obiektów, w których stwierdzono niezgodności	
		Nadzorowanych	Skontrolowanych	Ogółem	W tym: w zakresie rozporządzenia MZ	Ogółem	W tym: w zakresie rozporządzenia MZ
1	Sklepiki szkolne	9	2	2	0	0	0
2	Stołówki szkolne	52	19	23	12	0	0
3	Stołówki w przedszkolach	45	14	14	12	1*	0
4	Stołówki w bursach i internatach	0	0	0	0	0	0
5	Stołówki w zakładach specjalnych i wychowawczych	3	3	3	3	0	0
Razem		109	38	42	27	1	0

* dot. Oddział Przedszkolny w Jarnołtówku 112, Stowarzyszenie Rozwoju Wsi Jarnołtówek w ocenianym jadalospisie stwierdzono nieprawidłowości, tj. nie zaplanowano dodatku warzyw i owoców oraz produktów będących źródłem pełnowartościowego białka, o czym poinformowano dyrektora zakładu

Współpraca z innymi jednostkami/organami

Współpraca z Inspekcją Weterynaryjną

Współpraca dotyczyła:

1. Wymiany informacji w ramach nadzoru bieżącego:

- do Powiatowego Inspektoratu Weterynarii w Nysie, w związku z otrzymanym przy piśmie Opolskiego Państwowego Wojewódzkiego Inspektora Sanitarnego znak HŻ.9011.303.2022.WR z dnia 22.11.2022 r. powiadomieniem informacyjnym, w celu zwrócenia uwagi nr 2022.6312 w sprawie wykrycia obecności Salmonella Newport w świeżych nogach z kaczki produkt pn. Frische Entenkeule Cherry Valley, pochodzącym z Polski, którego dystrybutorem był podmiot z Nysy;
- do Powiatowego Inspektoratu Weterynarii w Ostrołęce w związku z pismem Opolskiego Państwowego Wojewódzkiego Inspektora Sanitarnego HŻ.9011.328.2022.WR z dnia 16.12.2022 r. dot. powiadomienia alarmowego nr 2413.2.2022 przekazanego przez Głównego Lekarza Weterynarii w sprawie przekroczenia najwyższego dopuszczalnego poziomu substancji farmakologicznie czynnej - tylnikozyny w mięsie indyczym pochodzącym z Polski i dystrybuowanych przez podmiot z terenu powiatu nyskiego - Magazyn Hurtowego w Nysie, w związku z wycofaniem z obrotu produktu „Indyk Lux” w ilości 9,354 kg,

2. Przekazania informacji o wynikach badań labor. (dot. śr. spoż. pochodzenia zwierzęcego o niewłaściwej jakości):

- do Powiatowego Inspektoratu Weterynarii w Jarocinie w związku z wykryciem w 3 z 5 pobranych i zbadanych próbek obecności pałeczek **Salmonella z grupy C w 25 g**, w produkcie pn.: *Polędwiczki z fileta z kurczaka. Świeże. Klasa A.* - Sprawozdanie z badań LBZ.9052.7.2022.WB/1051-1055 z dnia 12.04.2022 r.,
- do Powiatowego Inspektoratu Weterynarii w Kutnie w związku z wykryciem obecności **Campylobacter spp. w 10 g** (wyzolowany szczep zidentyfikowano jako Campylobacter jejuni) w produkcie pn.: *Sznyceł z fileta z piersi kurczaka, świeży, kl. A* - Sprawozdanie nr 135/22/MZ/N/0683 z dnia 15.06.2022 r.

Współpraca z Inspekcją Weterynaryjną obejmowała także przekazywanie do Powiatowego Inspektoratu Weterynarii w Nysie list zakładów zgodnie z Porozumieniem zawartym pomiędzy Państwowym Powiatowym Inspektorem Sanitarnym w Nysie i Powiatowym Lekarzem Weterynarii w Nysie.

Współpraca z Państwową Inspekcją Ochrony Roślin i Nasiennictwa/Inspekcją Ochrony Środowiska

W 2022 r. zaplanowano 4 kontrole wspólnie z przedstawicielem Wojewódzkiej Inspekcji Ochrony Roślin i Nasiennictwa w ramach Porozumienia z dnia 22 grudnia 2020 r. „w sprawie współdziałania Państwowej Inspekcji Sanitarnej, Państwowej Inspekcji Ochrony Roślin i Nasiennictwa, Inspekcji Ochrony Środowiska w zakresie zapewnienia bezpieczeństwa produkcji pierwotnej żywności pochodzenia roślinnego” w 4 gospodarstwach w zakresie higieny produkcji pierwotnej owoców miękkich (truskawek, malin, porzeczki czerwonej, borówki amerykańskiej). Przeprowadzono 4 kontrole. W 2 obiektach pobrano 2 próbki świeżych owoców z produkcji pierwotnej: porzeczka czerwona, borówka amerykańska w kierunku zanieczyszczenia metalami szkodliwymi dla zdrowia. Próbek nie kwestionowano. W kontrolowanych obiektach nie stwierdzono nieprawidłowości w zakresie higieny produkcji pierwotnej żywności pochodzenia roślinnego.

Współpraca z Państwową Inspekcją Sanitarną

W zakresie przekazania informacji do właściwych terenowo Państwowych Powiatowych Inspektorów Sanitarnych w ramach nadzoru bieżącego, tj.:

- w sprawie decyzji zakazującej spółce SYLIO Sp. z o. o., wprowadzania do obrotu handlowego i nakazującej wycofanie z rynku produktów pn.: „Syrupy Miodowe” o różnych smakach, konfekcjonowanych do butelek ozdobnych pn. „butelka miodowa choinka”, „butelka miodowa lodowa” (produkty wycofane są z powodu zafałszowania polegającego na oznakowaniu mogącym wprowadzić w błąd konsumentów). Produkt pn.: „Syrup Miodowo Owocowy 500 ml” został wycofany ze sprzedaży w sklepie w Paczkowie;
- dot. sprzedaży suplementu diety 5-HTP 200 mg Griffonia simplicifolia - 120 kapsułek, za pośrednictwem portalu internetowego www.allegro.pl przez przedsiębiorcę z terenu powiatu nyskiego prowadzanego do obrotu w sklepie stacjonarnym Nysie oraz poprzez stronę internetową sklepu: produktu nie stwierdzono w obrocie;

Współpraca z Inspekcją Farmaceutyczną

W zakresie przekazania informacji do Opolskiego Wojewódzkiego Inspektora Farmaceutycznego o przeprowadzeniu czynności kontrolnych w aptece Aptecze Prima w Nysie ul. Józefa Bema 2 A, 48-300 Nysa, prowadzonej przez „Farmacja UNO” Sp. z o. o., w związku z pobraniem próbek żywności specjalnego przeznaczenia medycznego w kierunku zawartości substancji dodatkowych i znakowania oraz próbki suplementu diety w kierunku zawartości błonnika oraz znakowania.

Ogólna ocena obiektów żywności i żywienia

Liczba nadzorowanych obiektów zmienia się z każdym rokiem i tak w ewidencji w 2022 r. znajdowało się 1443 zakłady (w 2021 r. - 1397 zakładów, w 2020 r. - 1390 zakładów,). Stan sanitarny obiektów żywności i żywienia nadzorowanych przez Państwową Inspekcję Sanitarną w Nysie jest zróżnicowany. W 2022 r. nadzorem objęto 410 zakładów, w których przeprowadzono 495 kontroli. W ramach prowadzonej działalności represyjnej w roku 2022 nałożono 28 mandatów karnych na kwotę 7.650,00 zł (w 2021 r. - 32 mandaty karne na kwotę 7.950,00 zł, w 2020 r. - 35 mandatów karnych na kwotę 9.200,00 zł). W 2022 roku nie kierowano do Opolskiego Państwowego Wojewódzkiego Inspektora Sanitarnego wniosków w celu wymierzenia kary pieniężnej, w związku

z art. 103 ust. 1 ustawy z dnia 25.08.2006 r. o bezpieczeństwie żywności i żywienia (tekst jednolity Dz. U. z 2022 r., poz. 2132). Państwowa Inspekcja Sanitarna w Nysie, w związku z występowaniem w Polsce oraz na terytorium Republiki Czeskiej przypadków afrykańskiego pomoru świń (ASF), który nie stanowi zagrożenia dla zdrowia człowieka, jednakże jest poważnym zagrożeniem dla polskiej gospodarki prowadzi nadzór w:

- obiektach obrotu żywnością, w zakresie identyfikowalności, legalności wprowadzanej do obrotu żywności pochodzenia zwierzęcego i postępowanie z odpadami oraz kontrole na targowiskach, w celu wykrywania nielegalnej sprzedaży mięsa wieprzowego i produktów pochodzenia wieprzowego, a także dziczyzny (mięsa z dzika) i produktów z niej otrzymanych,
- zakładach żywienia zbiorowego w celu weryfikacji źródeł pozyskania mięsa wieprzowego, dziczyzny (mięsa z dzika) i produktów z nich otrzymanych oraz sposobu zagospodarowania odpadów gastronomicznych.

W 2022 roku w ramach sprawowanego nadzoru nad zakładami przeprowadzono 146 kontroli w zakresie legalności wprowadzanego do obrotu mięsa i dziczyzny, co przedstawia poniższa tabela.

Rodzaj zakładu	Targowiska i place handlowe	Stoiska i kioski na targowiskach	Zakłady żywienia zbiorowego	Obiekty obrotu żywnością pozostałe (sklepy, hurtownie, obrót ruchomy)
Liczba przeprowadzonych kontroli	0	1	55	90

Ponadto w związku z ogłoszeniem od dnia 20 marca 2020 r. do odwołania na obszarze Rzeczypospolitej Polskiej stanu epidemii w związku z zakażeniami wirusem SARS-CoV-2 rozporządzeniem Ministra Zdrowia z dnia 20 marca 2020 r. w sprawie ogłoszenia na obszarze Rzeczypospolitej Polskiej stanu epidemii (Dz. U. z 2020 r., poz. 491 z późn. zm.) i w związku z tym ustanawianymi określonymi ograniczeniami, nakazami i zakazami wprowadzanymi przepisami prawnymi pracownicy Oddziału Higieny Żywności, Żywienia i Przedmiotów Użytku w 2022 r. przeprowadzili 47 kontroli w zakresie przestrzegania wymagań przeciwepidemicznych w zakładach.

VI. Stan sanitarny środowiska pracy

Warunki higieniczno – sanitarne w zakładach pracy

W 2022 r. w ewidencji pionu Higieny Pracy Państwowej Inspekcji Sanitarnej powiatu nyskiego figurowało 336 podmiotów. Skontrolowano 98 obiektów, w których przeprowadzono 102 kontrole. Liczba zatrudnionych w skontrolowanych zakładach wynosiła ogółem 12576 pracowników.

Najwyższą liczbę zakładów pod względem zatrudnienia pracowników stanowią zakłady w przedziałach od:

- (0-9) - 50 zakładów,
- (10-49) – 29 zakładów,
- (50 – 249) – 16 zakładów,
- (250 i więcej) – 3 zakłady.

W ramach bieżącego nadzoru sanitarnego Oddział Higieny Pracy przeprowadził ogółem 102 kontrole. Liczba skontrolowanych podmiotów stanowiło 30,38% wszystkich zakładów ujętych w ewidencji. Tematyka kontroli obejmowała: ocenę ogólnych wymogów higieny pracy, w tym narażenia pracowników na działanie szkodliwych i uciążliwych czynników środowiska pracy: fizycznych (hałas

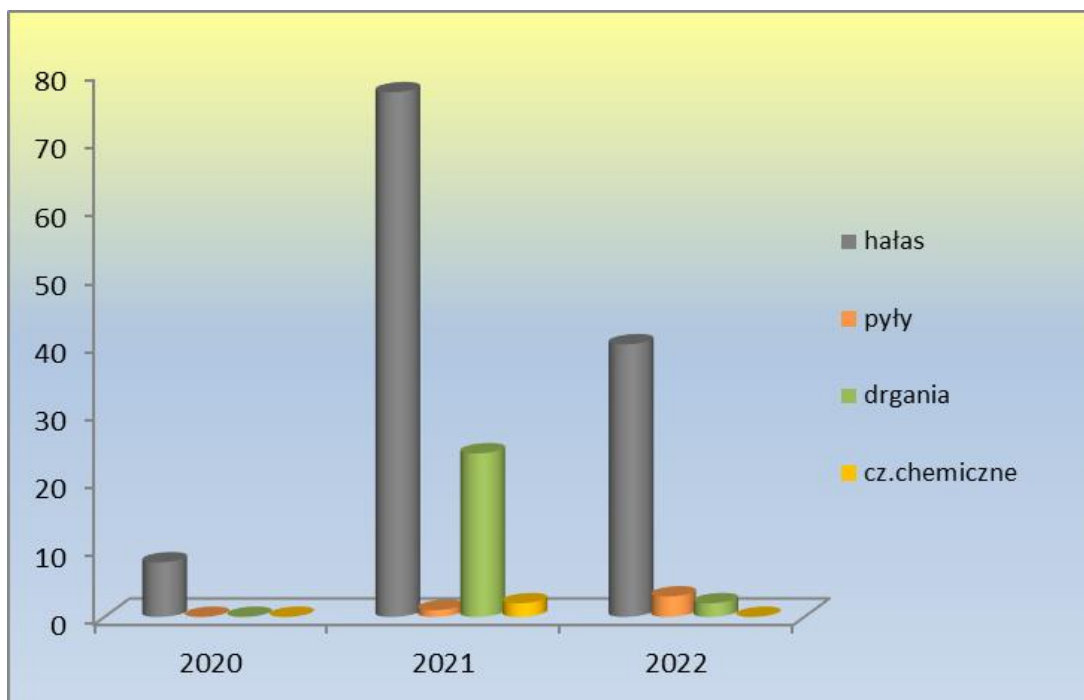

i drgania mechaniczne), wprowadzanie i stosowanie substancji i ich mieszanin chemicznych (w tym produktów biobójczych i detergentów), czynników biologicznych, czynników rakotwórczych i mutagennych oraz bhp przy usuwaniu azbestu.

Ponadto prowadzono 5 dochodzeń epidemiologicznych w sprawie podejrzenia choroby zawodowej, wydano 1 decyzję o braku podstaw do rozpoznania choroby zawodowej.

W skontrolowanych zakładach pod kątem ogólnych wymogów higieny pracy w 3 zakładach stwierdzono przekroczenia normatywów higienicznych, wg polskiej klasyfikacji działalności (PKD):

- PKD 25 – 1 zakład, zatrudnione 32 osoby na hałas, w tym 3 osoby na pyły przemysłowe,
- PKD 28 – 1 zakład, zatrudnione 7 osób i 2 osoby na czynniki chemiczne,
- PKD 32 – 1 zakład, zatrudniona 1 osoba w przekroczeniu NDN hałasu.

Wykres nr 17 Liczba pracowników pracujących w przekroczeniach NDS/NDN w latach 2020-2022 w powiecie nyskim.

Liczba osób narażonych na czynniki szkodliwe w latach 2020-2022 w powiecie nyskim.

Rok	2020	2021	2022
Hałas	8	77	40
Pyły	0	1	3
Czynniki chemiczne	0	2	2
Drgania mechaniczne	0	24	0

Analiza posiadanych danych wskazuje, że:

- nadal utrzymuje się liczba pracowników narażonych na hałas,
- zwiększyła się liczba pracowników narażonych na zapylenie,
- liczba narażonych na czynniki chemiczne utrzymuje się na stałym poziomie.

Kontrole w zakresie narażenia pracowników na hałas i drgania mechaniczne sprawiły, że pracodawcy skrupulatnie wykonują zalecenia ujęte w programach działań organizacyjno – technicznych, tj. zmieniają siedziska w wózkach widłowych, w których występuje narażenia na drgania o działaniu ogólnym na organizm człowieka, sukcesywnie modernizują park maszynowy, likwidują stanowiska pracy, na których przekroczenia normatywów higienicznych powtarzały się cyklicznie. Zwiększyła się

świadomość pracodawców odnośnie konieczności stosowania przez pracowników ochronników słuchu dobranych odpowiednio do poziomu narażenia. W ramach badań profilaktycznych pracownicy poddawani są obowiązkowym badaniom audiometrycznym

Ocena narażenia zawodowego na czynniki rakotwórcze i mutagenne w środowisku pracy.

W ewidencji zakładów, w których występuje narażenie na działanie czynników rakotwórczych i mutagennych znajduje się 54 podmioty, w których przeprowadzono 18 kontroli. Przeprowadzone kontrole obejmowały realizację przez pracodawców wymogów rozporządzenia Ministra Zdrowia z dnia 24 lipca 2012 r. w sprawie substancji chemicznych, ich mieszanin, czynników lub procesów technologicznych o działaniu rakotwórczym lub mutagennym w środowisku pracy (tekst jednolity Dz. U. z 2021 r., poz.2335 z późn. zm.), m.in.:

- sporządzania „Informacji o substancjach chemicznych, ich mieszaninach, czynnikach lub procesach technologicznych o działaniu rakotwórczym lub mutagennym w środowisku pracy za 2022 r.,
- sporządzania rejestru prac, których wykonywanie powoduje konieczność przebywania ze szkodliwymi czynnikami rakotwórczymi,
- rejestru imiennego pracowników zatrudnionych w kontakcie z czynnikami rakotwórczymi.

Ogólna liczba pracowników narażonych na czynniki rakotwórcze wyniosła 381, w tym 177 kobiet.

Uchybienia w zakresie czynników rakotwórczych stwierdzono w jednym zakładzie, w którym stwierdzono nieprowadzenie rejestru prac, których wykonywanie powoduje konieczność przebywania ze szkodliwymi czynnikami rakotwórczymi, oraz nieprowadzenie rejestru imiennego pracowników zatrudnionych w kontakcie z czynnikami rakotwórczymi. Ponadto w Szpitalu MSWiA stwierdzono brak badań środowiskowych na cytostatyki (cysplatyna i etopozyd).

Wykaz skontrolowanych zakładów z podziałem na rodzaj czynności zawodowych, podczas których dochodzi do narażenia na kontakt z czynnikami rakotwórczymi oraz liczby zatrudnionych (wg. PKD):

- PKD 16 – 1 zakład (prace związane z narażeniem na formaldehyd) narażonych 5 osób, w tym 2 kobiety;
- PKD 17 – 1 zakład (prace związane z narażeniem na promieniowanie jonizujące) narażonych 4 osoby, mężczyźni;
- PKD 20 – 2 zakłady (prace w kontakcie z wodorotlenkiem manganu, kobaltu i niklu, promieniowanie jonizujące) narażonych 62 osoby w tym 39 kobiet;
- PKD 23 – 1 zakład (prace w kontakcie z krzemionką krystaliczną) narażonych 23 osoby, mężczyźni;
- PKD 25 – 1 zakład (prace w kontakcie z pyłem drewna) narażonych 42 pracowników, mężczyźni;
- PKD 31 – 2 zakłady (prace w kontakcie z pyłem drewna) narażonych 17 osób, mężczyźni;
- PKD 39 – 1 zakład (włókna azbestowe) – 4 osoby, mężczyźni;
- PKD 41 – 1 zakład (włókna azbestowe) – 4 osoby, mężczyźni;
- PKD 46 – 2 zakłady (prace w kontakcie z benzenem jako składnik benzyn silnikowych) narażonych 8 osób, w tym 3 kobiety;
- PKD 84 – 1 zakład (promieniowanie jonizujące) narażonych 30 pracowników, mężczyźni;
- PKD 86 – 5 zakładów (promieniowanie jonizujące, cytostatyki, formaldehyd) narażonych 182 pracowników, w tym 133 kobiety.

Ocena narażenia pracowników na działanie szkodliwych czynników biologicznych występujących w środowisku pracy.

W ewidencji figuruje 123 zakłady, w których pracownicy zatrudnieni są w narażeniu na działanie czynników biologicznych. Przeprowadzono 19 kontroli, podczas których stwierdzono, że liczba pracowników zatrudnionych w warunkach narażenia na działanie szkodliwego czynnika biologicznego kat. 2 i 3 wynosiła ogółem 1406 osób narażonych na działanie szkodliwego czynnika biologicznego zaliczanego do 2 grupy zagrożenia w tym 1364 osoby narażone na działanie szkodliwego czynnika biologicznego zaliczanego do 3 grupy zagrożenia. Nie stwierdzono występowania szkodliwego czynnika biologicznego grupy 4 w żadnym z kontrolowanych zakładów pracy.

Wykaz skontrolowanych zakładów z podziałem na rodzaj czynności zawodowych, podczas których dochodzi do narażenia na kontakt z czynnikami biologicznymi oraz liczby zatrudnionych wg. PKD):

- PKD 28 – 2 zakłady (przemysł maszynowy) – narażonych na cz. biol. gr.2 – 8 pracowników;
- PKD 32 – 2 zakłady (zakłady sprzętu rehabilitacyjnego i ortopedycznego) – narażonych cz. biol. 2 i 3 gr 14 pracowników;
- PKD 47 – 1 zakład (apteka Cefarm) – narażonych 7 osób na cz. biol. gr 2 i 3;
- PKD 68 – 1 zakład (zakład pogrzebowy) – narażonych 9 osób na cz. biol. 2 gr. 6 osób na cz. biol. 3 gr.;
- PKD 84 – 6 zakładów (służby mundurowe: zakład karny, policja i straż pożarna) – narażone 302 osoby na cz. biol. 2 gr. 285 osób na cz. biol. 3 gr.;
- PKD 86 – 3 zakłady (służba zdrowia) – narażonych 1043 osoby na 2 i 3 gr. zagrożenia cz. biol.;
- PKD 96 – 4 zakłady (pralnie i zakłady pogrzebowe) – narażonych 23 osoby na cz. biol. 2 gr. i 9 osób na 3 gr. zagrożenia cz. biol.

Na podstawie przeprowadzonych kontroli w jednym zakładzie stwierdzono nieprawidłowości:

- brak aktualizacji oceny ryzyka pod kątem czynników biologicznych,

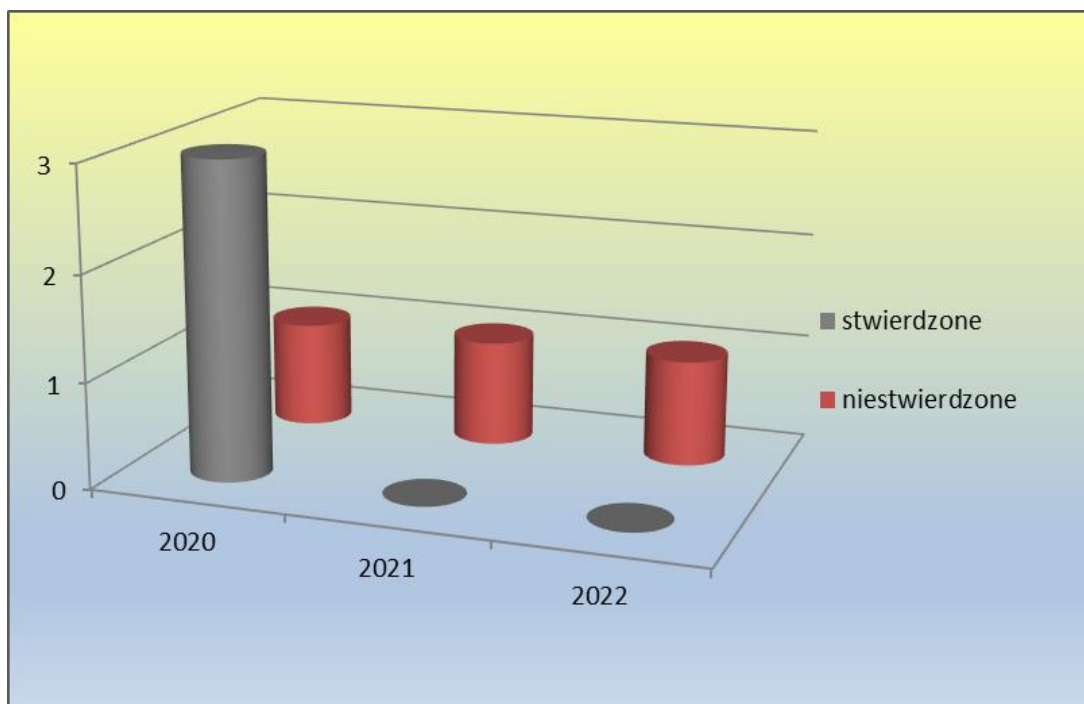
Pozostałe wymogi prawa związane z występowaniem w środowisku pracy szkodliwych czynników biologicznych są przestrzegane przez pracodawców.

Choroby zawodowe

W 2022 r. Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Nysie nie wydał decyzji o stwierdzeniu choroby zawodowej, natomiast wydał jedną decyzję o braku podstaw do rozpoznania choroby zawodowej:

Nr sprawy	Nazwa choroby i numer z wykazu chorób zawodowych	Zakład pracy
HP.4200.6.2019.SG	choroba zakaźna pod postacią boreliozy	Przedsiębiorstwo Rolne „GOWROL” sp. z o. o. w Goworowicach

Zgodnie z rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 25.11.2013 r. w sprawie chorób zawodowych (tekst jednolity Dz.U. z 2013 r., poz. 1367 z późn. zm.) do Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Nysie wpłynęły 5 zgłoszeń podejrzenia choroby zawodowej.

Wykres nr 18. Liczba chorób zawodowych stwierdzonych i niestwierdzonych na terenie powiatu nyskiego w latach 2020 – 2022.

Podsumowanie i wnioski

Na podstawie wydanych decyzji można zaobserwować, że obniżyła się liczba stwierdzonych chorób zawodowych, natomiast liczba wydawanych decyzji o braku podstaw do rozpoznania choroby zawodowej utrzymuje się stałym poziomie. Podczas prowadzonych kontroli warunków pracy sprawdzane są działania pracodawców zmierzające do przeciwdziałania powstawaniu chorób zawodowych poprzez: terminowe zlecenie badań środowiska pracy, stosowania środków organizacyjno- technicznych (wentylacji, klimatyzacji), zalecaniu stosowania właściwie dobranych środków ochrony indywidualnej, które w dużym stopniu chronią pracownika przed czynnikami szkodliwymi środowiska pracy.

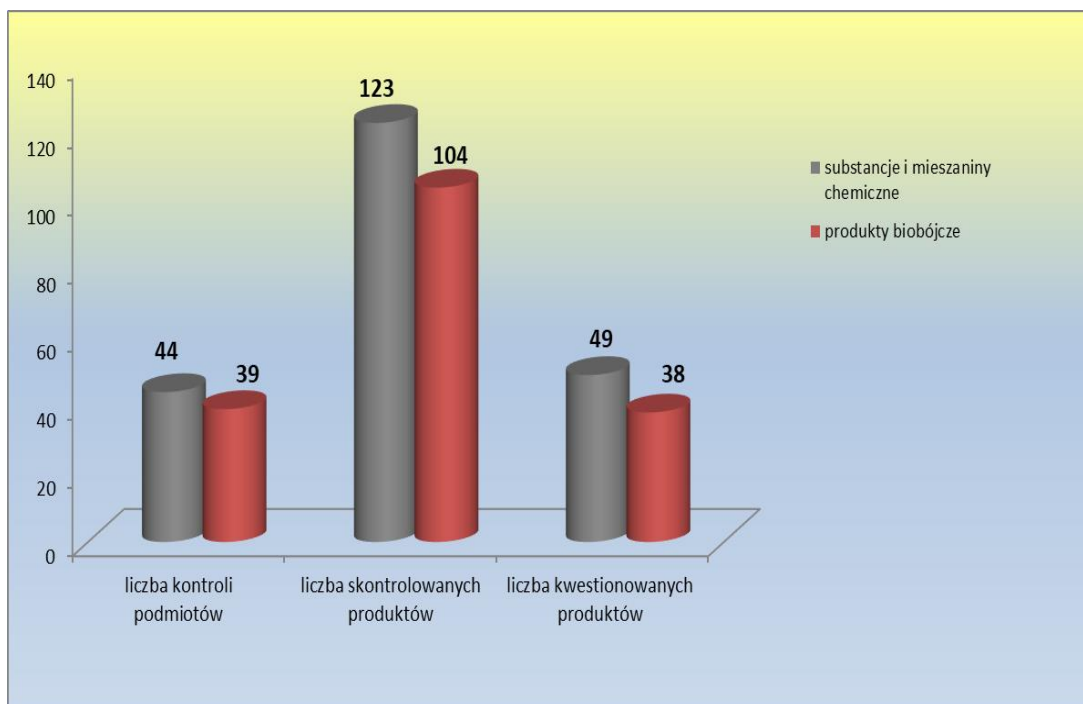
Substancje chemiczne i ich mieszaniny

W ewidencji pionu Higieny Pracy znajdowało się 113 podmiotów zajmujących się wprowadzaniem i stosowaniem produktów chemicznych w działalności zawodowej. Było to:

- 72 stosujących w działalności zawodowej mieszaniny chemiczne,
- 35 dystrybutorów,
- 5 dalszych użytkowników (formulatorów),
- 1 producent.

W ramach nadzoru nad przestrzeganiem prawa chemicznego w 2022 r. przeprowadzono ogółem 44 kontrole:

- 4 formulatorów (dalszych użytkowników),
- 27 dystrybutorów substancji i mieszanin chemicznych,
- 13 stosujących w działalności substancje i mieszaniny chemiczne.

Wykres nr 19. Kontrole w ramach nadzoru nad substancjami i mieszaninami chemicznymi w 2022 r.

Prekursory narkotyków kat. 2 i 3

W ramach nadzoru nad prekursorami kat 2 i 3 Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Nysie zwrócił się do Urzędów Miasta i Gmin oraz zakładów pracy o informację nt. legalnego wykorzystania prekursorów w działalności zawodowej.

Podsumowanie i wnioski

W wyniku prowadzonego nadzoru sanitarnego nad chemikaliami stwierdza się coraz większą świadomość pracodawców pod kątem bezpieczeństwa, co wiąże się z odpowiednim doбором ochron indywidualnych dla pracowników, częstym przeprowadzaniu stosownych szkoleń bhp w zakresie chemicznym, opracowywaniu procedur i instrukcji postępowania co skutkuje zmniejszeniem zgłoszeń podejrzenia chorób zawodowych i wypadków przy pracy.

Realizacja zadań wynikających z nadzoru bieżącego

W związku z prowadzonym postępowaniem administracyjnym wydano ogółem 32 decyzje, w tym: 14 merytorycznych, 17 opłatowych i 1 decyzję dotyczącą choroby zawodowej.

VII. Stan sanitarny szkół, innych placówek oświatowo - wychowawczych oraz placówek wypoczynku dzieci i młodzieży

W 2022 r. pod nadzorem Sekcji Higieny Dzieci i Młodzieży było 161 stałych placówek nauczania i wychowania oraz 2 uczelnie wyższe. W ramach prowadzonego nadzoru skontrolowano 95 placówek stałych (59%). W skontrolowanych placówkach stałych przebywało łącznie 14191 dzieci, młodzieży i studentów.

W bazie wypoczynku MEN były zgłoszone 224 turnusy wypoczynku zimowego i letniego dzieci i młodzieży. W ramach bieżącego nadzoru pracownicy Sekcji Higieny Dzieci i Młodzieży skontrolowali 46 turnusów wypoczynku (20%), z którego skorzystało 1852 dzieci i młodzieży.

Zmiany w infrastrukturze nadzorowanych placówek:

- **Placówki nowo powstałe:**

Żłobek Dzwoneczek w Nysie, ul. 11 Listopada 6a

Nowa, dodatkowa siedziba przy ulicy Kupieckiej 7 w Nysie szkoły policealnej Pascal

- **Placówki zlikwidowane:**

Klub Dziecięcy Eliksana w Nysie, ul. Franciszkańska 10E

Niepubliczne Liceum Ogólnokształcące Szkoły Mistrzostwa Sportowego w Głuchołazach przy ul. Jana Pawła II 19

Przedszkole w Węży należące do Zespołu Szkolno- Przedszkolnego w Ścinawie Małej

Decyzje

W roku 2022 pracownicy Sekcji wydali 3 decyzje administracyjne, które dotyczyły spełnienia wymagań lokalowych w żłobkach. Dodatkowo wydano jedną decyzję płatniczą w Zespole Szkół Technicznych w Nysie w związku ze stwierdzonym brakiem bieżącej ciepłej wody w toalecie dla chłopców. Nieprawidłowość została usunięta przed wydaniem decyzji nakazowej.

Opinie

Wydano 4 opinie na prowadzenie placówek: 2 dla szkoły Pascal w Nysie przy ulicy Kupieckiej 7, 2 dla Niepublicznego Przedszkola w Przechodzie.

W celu zapewnienia uczniom w szkołach podstawowych prawidłowych warunków zdrowotnych, pracownicy Sekcji Higieny Dzieci i Młodzieży przeprowadzili w 2022 roku:

Działania w zakresie profilaktyki wad postawy u dzieci i młodzieży:

Ocenę obciążenia uczniów ciężarem tornistrów szkolnych dokonano w 3 szkołach (Szkoła Podstawowa nr 1 w Otmuchowie, Zespół Szkolno- Przedszkolny w Jasienicy Dolnej, Zespół Szkolno-Przedszkolny w Goświnowicach.). Badaniem objęto 282 dzieci z 22 oddziałów.

Waga tornistrów nieprzekraczająca 10% ciężaru ciała uczniów występowała u 132 dzieci, do 15% ciężaru ciała uczniów u 118 dzieci. Ciężar tornistrów do 20% masy ciała występował u 29 uczniów, natomiast powyżej 20% masy ciała u 3 dzieci. Wyniki badań omówiono z dyrektorami szkół, zalecono ważenie ciężaru tornistrów w późniejszym terminie oraz zachęcenie uczniów do pozostawienia części podręczników i przyborów szkolnych w przystosowanych do tego miejscach na terenie placówki (indywidualnych szafkach, zbiorczych półkach w klasach).

Działania w ramach akcji „Dbamy o właściwe stanowisko pracy ucznia”:

Przeprowadzono pomiary dostosowania mebli edukacyjnych do zasad ergonomii w 3 placówkach (Zespół Szkolno- Przedszkolny w Goświnowicach, Szkoła Podstawowa nr 3 w Paczkowie, Zespół Szkolno- Przedszkolny w Grądach). Badaniem objęto 302 uczniów z 23 oddziałów.

Dodatkowo w ramach współpracy z ZUS, PIP, Policją i Fundacją przeprowadzono działania edukacyjne na temat wad postawy u dzieci i młodzieży w Szkole Podstawowej nr 2 w Korfantowie (5 grup- 197 dzieci) oraz Szkole Podstawowej w Nowakach (2 grupy, 88 osób).

Badania natężenia oświetlenia światłem sztucznym:

W 2022 roku przeprowadzono badanie natężenia oświetlenia sztucznego w Przedszkolu w Jasienicy Górnej należącym do Zespołu Szkolno- Przedszkolnego w Mesznie. Badanie przeprowadzono w sali zabaw na 15 stanowiskach. Oświetlenie spełniało wymagania Polskiej Normy.

Infrastruktura do prowadzenia zajęć wychowania fizycznego.

W 2022 roku wszystkie nadzorowane placówki posiadały wystarczające warunki do prowadzenia zajęć wychowania fizycznego.

Dożywianie

W szkołach podstawowych: Na podstawie danych uzyskanych w 2022 roku wynika, że z obiadów dwudaniowych korzystało 882 uczniów, z jednodaniowych 543.

Posiłki refundowane były dla 343 dzieci.

W Zespołach szkół: Z obiadów dwudaniowych korzystało 854 uczniów, z jednodaniowych 358. Z posiłków refundowanych korzystało 272 dzieci. Mleko podawano w 12 placówkach- 6 szkołach podstawowych, 6 zespołach szkół. Skorzystało 2648 uczniów.

Nadzór nad przestrzeganiem realizacji ustawy o ochronie zdrowia przed następstwami używania tytoniu i wyrobów tytoniowych na terenie placówek oświatowych

W 2022 roku nie odnotowano nieprawidłowości w zakresie realizacji ustawy o ochronie zdrowia przed następstwami używania tytoniu i wyrobów tytoniowych na terenie placówek.

Dodatkowe zadania:

W 2022 roku pracownicy Sekcji zaangażowani byli w zadania związane z epidemią COVID-19. W związku z występowaniem zakażeń Sars- Cov-2 w podległych placówkach, wydano 74 opinie dotyczące zmiany sposobu nauczania na podstawie § 18 ust. 2a rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej i Sportu z dnia 31 grudnia 2002 r. w sprawie bezpieczeństwa i higieny w publicznych i niepublicznych szkołach i placówkach (tekst jednolity Dz.U. z 2020 r., poz. 1604). Opracowano 6 ognisk SARS-CoV-2, które wystąpiły w placówkach oświatowych.

VIII. Zapobiegawczy Nadzór Sanitarny

W roku 2022 komórka Zapobiegawczego Nadzoru Sanitarnego Powiatowej Stacji Sanitarno – Epidemiologicznej w Nysie rozpatrzyła **156** różnego rodzaju spraw, w tym:

- **11 opinii** dotyczących uzgodnienia projektów miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego.
- **2** uzgodnienia odstąpienia od przeprowadzenia strategicznej oceny oddziaływania na środowisko.
- **17** uzgodnień zakresu i stopnia szczegółowości wymaganych w prognozie oddziaływania na środowisko.
- **40** dokumentów określających stanowisko Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Nysie zajęte w procesie dopuszczania obiektów budowlanych do użytkowania.
- **25 decyzje** finansowych za czynności wykonane przez pracownika Zapobiegawczego Nadzoru Sanitarnego.
- **72 opinii** – w tym **51** opinii co do potrzeby przeprowadzenia oceny oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko, **11** stwierdzających potrzebę przeprowadzenia oceny oddziaływania i określających zakres raportu o oddziaływaniu na środowisko oraz **10 opinii** przed wydaniem decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach
- **3 opinie** dokumentacji projektowych i koncepcji rozwiązań.

W rozpatrywanym okresie przeprowadzono **22** kontroli obiektów i wizji lokalnych w terenie. W porównaniu z rokiem ubiegłym wystąpił wzrost ilości wydanych decyzji i opinii. Zwiększyła się

ilość obiektów zgłaszanych do użytkowania, w części były to inwestycje rozpoczęte w latach wcześniejszych.

Z działań prowadzonych w terenie wynika, że podjęto realizację wielu obiektów budowlanych, dla których w minionym roku uzgodnień dokumentacji projektowej dokonano u uprawnionych rzeczoznawców d/s. sanitarno – higienicznych.

IX. Działalność w zakresie oświaty zdrowotnej i promocji zdrowia

W 2022 roku Sekcja Promocji Zdrowia i Oświaty Zdrowotnej realizowała zadania wynikające z założeń krajowych (Ustawy o Inspekcji Sanitarnej, wytycznych Głównego Inspektora Sanitarnego, Narodowego Programu Zdrowia), wojewódzkich (Wojewódzkiego Programu Promocji i Ochrony Zdrowia, Wojewódzkiego Programu Zwalczania AIDS i Zapobiegania Zakażeniom HIV, Programu Przeciwdziałania Narkomanii). Szereg zadań realizowano w związku z zaistniałą sytuacją epidemiologiczną kraju i potrzeb zdrowotnych mieszkańców powiatu nyskiego.

Działania oświatowo – zdrowotne kierowano do społeczeństwa powiatu nyskiego, tj.:

- dzieci i młodzieży w zakładach nauczania i wychowania (przedszkolach i szkołach wszystkich szczebli),
- dzieci i młodzieży uczestniczącej w wypoczynku w obiektach kolonijnych,
- społeczności lokalnej,
- seniorów.

Dotyczyły one promowania zdrowego stylu życia na wielu płaszczyznach:

- zachowania zasad dystansu społecznego i higieny w przestrzeni publicznej oraz w warunkach domowych w związku z zaistniałą sytuacją epidemiologiczną,
- zapobiegania uzależnieniom od tytoniu, narkotyków i innych środków psychoaktywnych,
- promowania aktywności fizycznej i racjonalnego odżywiania w celu zapobiegania nadwadze i otyłości,
- poprawy sposobu żywienia i jakości zdrowotnej żywności w celu zapobiegania nowotworom zależnym od niewłaściwej diety,
- profilaktyki chorób nowotworowych,
- poprawy skuteczności zapobiegania chorobom zakaźnym, szczególnie wirusem HIV, WZW typu B i C, Sars Cov-2.

Zasadnicze zadania realizowane w 2022 roku polegały na:

- wspieraniu realizatorów przedsięwzięć prozdrowotnych koordynowanych przez PSSE poprzez udzielanie pomocy merytorycznej,
- edukacji bezpośredniej (prelekcje, rozmowy indywidualne, pokazy)
- prowadzeniu szeroko zakrojonej działalności informacyjno – edukacyjnej dot. profilaktyki rozprzestrzeniania się koronawirusa SARS-Co V 2.

Nie prowadzono działalności szkoleniowej związanej z realizacją ogólnopolskich interwencji programowych i nieprogramowych, prowadzono indywidualne narady i poradnictwo metodyczne. Przeprowadzono 16 wizytacji w placówkach nauczania i wychowania realizujących programy edukacji zdrowotnej.

Koordinacja działań programowych i nieprogramowych

Programy edukacyjne i profilaktyczne realizowane w placówkach powiatu nyskiego:

1. „Skąd się biorą produkty ekologiczne” – program skierowany do 5 i 6 letnich przedszkolaków dot. budowania właściwych nawyków żywieniowych oraz zaznajamianie ich z tematyką rolnictwa ekologicznego.
2. „Podstępne WZW” – program profilaktyki chorób wątroby, promocja szczepień skierowany do uczniów szkół ponadpodstawowych, ,
3. „Znamię. Znam Je?” – program edukacji profilaktyki nowotworów skóry skierowany do uczniów szkół ponadpodstawowych,
4. „Zarazkom się nie damy, bo o siebie dbamy” – wojewódzki program dla dzieci 6 – letnich kształtujący prawidłowe nawyki higieniczne, promowanie zasad aktywnego stylu życia i właściwej diety, zawierający również elementy niezbędne do nauki czytania i pisanie poprzez stymulację ręki i koordynację wzrokowo - słuchową.

Kampanie społeczne i akcje informacyjno – edukacyjne realizowane w 2022 roku dotyczyły profilaktyki palenia tytoniu, używania środków psychoaktywnych, promocji zdrowego stylu życia, profilaktyki chorób zakaźnych i promocji szczepień ochronnych oraz działań informacyjno – edukacyjnych skierowanych do uchodźców z Ukrainy. Działania te prowadzono zarówno w sposób bezpośredni (rozdawanie materiałów promocyjnych, prowadzenie prelekcji i pokazów) jak i za pośrednictwem mediów (publikując treści na portalu społecznościowym Facebook).

X. Podsumowanie

1. Trwający od 20.03.2020 r. w Polsce stan epidemii spowodowany wirusem SARS-CoV-2 na podstawie rozporządzenia Ministra Zdrowia został od dnia 16.05.2022 r. zastąpiony stanem zagrożenia epidemicznego. Nastąpił znaczny wzrost zachorowań na niektóre choroby zakaźne tj. wirusowe zakażenia jelitowe wywołane przez rotawirusy, płonicę, ospę wietrzną, grypę i choroby grypopodobne, z uwagi na wprowadzone zmiany oraz większą dostępność do lekarzy POZ oraz powrotem do szkół i przedszkoli.
2. W 2022 r. nastąpił niewielki wzrost wykonawstwa szczepień u dzieci i młodzieży:
  - w 6 roku życia p/błonicy, tężcowi, krztuścowi i poliomyelitis o 1,81%;
  - w 6 roku życia p/odrze, śwince, różyczce o 6,23%;
  - w 10 roku życia o 22,28%;
  - w 14 roku życia o 3,36%;
  - w 19 roku życia o 4,50%.

W porównaniu do roku ubiegłego, w roku 2022, procent zaszczepienia zarówno najmłodszych jak i starszych dzieci (3 i 6 latki) uległ niewielkiemu zwiększeniu jednak w dalszym ciągu nie osiągnięto poziomu sprzed pandemii. Znaczny wzrost poziomu uodpornienia p/ odrze, śwince i różyczce odnotowano u dzieci w 10 roku życia (o 22,28%).

Trwająca dwa lata pandemia COVID-19 wygenerowała zaległości w wykonawstwie szczepień. Potrzeba czasu na nadrobienie tych zaległości oraz jednoczesne terminowe realizowanie bieżących szczepień.

3. W dalszym ciągu szczególną uwagę zwracano na odpowiednią gospodarkę szczepionkami w ramach zachowania tzw. zimnego łańcucha chłodniczego począwszy od transportu szczepionek z magazynu WSSE w Opolu, przez jej przechowywanie w magazynie PSSE w Nysie, do wydawania, transportowania i przechowywania w placówkach wykonujących szczepienia ochronne. We wszystkich placówkach wykonujących szczepienia ochronne

w urządzeniach chłodniczych do przechowywania szczepionek został zamontowany całodobowy monitoring temperatury z powiadomieniem SMS, tylko punkty szczepień Zakładu Opieki Zdrowotnej w Nysie nie posiadają ww. systemu. W 2022 roku magazyn szczepionek w PSSE w Nysie został wyposażony w klimatyzator.

4. W 2022 roku w związku z prowadzoną przez Głównego Inspektora Sanitarnego analizą funkcjonowania systemu szczepień i dystrybucji szczepionek w Oddziale Epidemiologii PSSE w Nysie została przeprowadzona kontrola przez Opolskiego Wojewódzkiego Inspektora Farmaceutycznego w zakresie wymagań jakościowych szczepionek i warunków przechowywania i przekazywania szczepionek zgodnie z procedurami Dobrej Praktyki Dystrybucyjnej. Kontrola nie wykazała żadnych nieprawidłowości oraz nie zostały wydane zalecenia pokontrolne.
5. W zakresie bezpieczeństwa żywności i żywienia, działania kontrolne podejmowano także w przypadkach zgłoszeń interwencji wnoszonych do PSSE w Nysie, których przyjęto 17, z czego 13 interwencji nie potwierdzono, natomiast 4 interwencje były uzasadnione. Nałożono 4 mandaty karne na kwotę 1.700,00 zł.
6. W związku z działaniami podejmowanymi w ramach funkcjonowania systemu RASFF wycofano z obrotu produkty spożywcze w ilości 150,94 kg i 8 szt. opakowań suplementów diety oraz 239 szt. wyrobów przeznaczonych do kontaktu z żywnością, celem zapewnienia bezpieczeństwa zdrowia mieszkańców powiatu.
7. Stopień zwodociągowania poszczególnych gmin powiatu nyskiego w 2022 r., nie uległ zmianie i podobnie jak w ubiegłym roku kształtuje się na poziomie 99,66%. Pomimo tak wysokiego wskaźnika poziomu zwodociągowania, w dalszym ciągu mieszkańcy 3 gmin (Głuchołazy, Otmuchów, Kamiennik) nie mają zapewnionej wody przeznaczonej do spożycia pochodzącej z wodociągów publicznych i niewielki odsetek ludności korzysta z wody pochodzącej z ujęć indywidualnych studni przydomowych (ponad 400 osób).
8. Zgodnie z danymi na koniec 2022 roku, liczba ludności powiatu nyskiego zaopatrywana w wodę dostarczaną przez wodociągi wynosiła 130 573 osoby i w 99,92% korzystała z wody o dobrej jakości. Na przestrzeni ostatnich trzech lat odsetek ludności korzystającej z wody o właściwej jakości oscylował w granicach 100%.
9. Liczba zgłaszanych i organizowanych kąpielisk na terenie powiatu nyskiego, w stosunku do roku ubiegłego, nie uległa zmianie. Organizatorzy na terenie powiatu nyskiego, nie decydują się ani na prowadzenie kąpielisk ani na prowadzenie miejsc okazjonalnie wykorzystywanych do kąpieli.
10. Dane uzyskane z monitoringu Kąpieliska w sezonie kąpielowym 2022 wskazują, że w ostatnim sezonie nie odnotowano zakwitów sinic w Kąpielisku. Jednakże podkreślenia wymaga fakt, że zakwity te stanowią istotny problem pojawiający się okresowo w Kąpielisku. W latach 2019 – 2022 zakwity takie odnotowano w trakcie trwania 2 sezonów kąpielowych (2020 r. – 2 zakwity, 2021 r. – 3 zakwity). Zakwit sinicowy, wpływa niekorzystnie na wygląd, jakość i użyteczność zbiornika wodnego. Niektóre z gatunków sinic tworzących zakwity są zdolne produkować toksyny, które mogą stanowić zagrożenie zarówno dla zwierząt, jak i dla zdrowia i życia ludzi.
Ponadto zaniepokojenie budzi fakt, iż w **3 kolejnych sezonach kąpielowych**, tj. w latach: 2020, 2021 oraz 2022 wynikiem klasyfikacji jakości wody w Kąpielisku była **jakość niedostateczna**.
11. Zgodnie z aktualnymi przepisami dotyczącymi pływalni, zarządzający pływalnią obowiązany jest zarówno dokonywać oceny spełniania przez wodę na pływalni wymagań rozporządzenia

poprzez prowadzenie: bieżącej obserwacji wody, systematycznego i udokumentowanego nadzoru pracy urzędów oraz badań jakości wody w zakresie wymagań mikrobiologicznych i fizykochemicznych na pływalni jak również informować ludność o jakości wody na pływalni w swoim obiekcie poprzez odpowiednie komunikaty, natomiast właściwy państwowy inspektor sanitarny obowiązany jest do dokonania zbiorczej rocznej oceny jakości wody, poprzez analizę: parametrów jakości wody na pływalni, wyników badań wody wykonanych przez zarządzającego pływalnią, zakresu i częstotliwości wykonywania tych badań oraz zastosowanych metodyk referencyjnych analiz, jak również wyników badań wody na pływalni wykonywanych przez właściwego państwowego inspektora sanitarnego przed wydaniem oceny.

12. Większość zarządców pływalni (10), za wyjątkiem 2, tj. Spółki działającej pod firmą Hotele Gorzelanny Sp. z o. o. Spółka Komandytowa w Pokrzywnej oraz przedsiębiorcy Agnieszki Żurakowskiej prowadzącej Przedsiębiorstwo Handlowo – Usługowe w Prudniku, prowadziło ocenę jakości wody w sposób prawidłowy, zgodnie z zapisami rozporządzenia Ministra Zdrowia z dnia 9 listopada 2015r. w sprawie wymagań, jakim powinna odpowiadać woda na pływalniach (tekst jednolity Dz.U. z 2022 r., poz. 1230) i w związku z tym można uznać, że w ocenianym okresie, bezpieczeństwo sanitarne osób korzystających z większości pływalni, zostało przez poszczególnych zarządców pływalni zapewnione.